Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul XXXVII Nr. 7638 | Duminică 10 martie 1968 | 6 PAGINI — 30 BANI

ÎN INTERESUL CAUZEI PĂCII

Presa de ieri a publicat comunicatul Consfătuirii Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia și Declarația Consfătuirii cu privire la amenințarea la adresa păcii ca urmare a extinderii agresiunii americane în Vietnam.

Consfătuirea, care s-a ținut la Sofia, în zilele de 6—7 martie, a reunit pe secretării generali sau primii secretari ai Comitetelor Centrale ale partidelor, pe șefii guvernelor, precum și pe miniștrii de externe și ai apărării din Bulgaria, Cehoslovacia, Republica Democrată Germană, Polonia, România, Ungaria și Uniunea Sovietică. În cadrul acestei consfătuiri, care s-a desfășurat într-o atmosferă sincră, tovărășească, participanții au abordat probleme actuale ale situației internaționale — problema vietnameză și problema neproliferării armelor nucleare.

Problema care îngrijorează în modul cel mai profund popoarele țărilor socialiste, opinia publică internațională, întreaga omenire o constituie extinderea și intensificarea războiului de agresiune dus de S.U.A. împotriva poporului vietnamez. În cadrul consfătuirii a fost examinată multilateral situația creată prin această evoluție, care exercită o influență nefastă asupra climatului internațional în ansamblu, supunînd unei serioase încercări pacea mondială.

Declarația adoptată la Sofia, confirmînd poziția de principiu conținută în Declarația în aceeași problemă semnată în iunie 1966 la București, reprezintă o nouă afirmare a solidarității cu eroicul popor vietnamez.

Desfășurarea evenimentelor relevă că, în pofida insucceselor politico-militare, a largii mișcări mondiale de dezaprobare și protest, Statele Unite perseverează pe linia aventuristă a agresiunii. Intețirea în ultima vreme a atacurilor aviației asupra centrelor dens populate din R. D. Vietnam și bombardarea sistematică a capitalei sale, Hanoi; trimiterea în Vietnamul de sud de noi și noi unități; extinderea acțiunilor agresive împotriva statelor vecine — Laos și Cambodgia —, toate acestea reprezintă o nouă treaptă și mai periculoasă în calea „escaladării" de către S.U.A. a războiului. Amenințările irresponsabile ale unor personalități militare și politice americane de a folosi arma atomică în Vietnam reprezintă o sfidare la adresa voinței de pace a popoarelor. Aceasta relevă încă o dată în mod pregnant că în mîinile imperialiștilor armele nucleare sînt și rămîn instrumente ale politicii de presiune și șantaj; de aci necesitatea ca forțele păcii să-și intensifice lupta pentru a lega aceste mîini, a obține micșorarea pericolului nuclear și interzicerea definitivă a armelor nucleare — calea radicală de prefințimpinare a războiului termonuclear.

Neizbutind să întoarcă în favoarea lor cursul războiului din Vietnam și ca act de răzbunare față de eșecurile suferite, agresorii se dedau la noi crime și fărădelegi împotriva populației pașnice din Vietnam. Participanții la consfătuire atrag în mod solemn atenția că vinovații pentru crimele împotriva păcii și umanității își vor primi inevitabil pedeapsa cuvenită.

Dar nici extinderea agresiunii, nici actele de teroare și amenințările nu sînt în stare să frîngă voința poporului vietnamez de a-și apăra libertatea, independența, ființa națională. Cu un înalt spirit de sacrificiu, cu un eroism legendar, poporul vietnamez dă o ripostă dîrză agresorului imperialist — așa cum au arătat vastele operațiuni ofensive întreprinse în Vietnamul de sud de forțele patriotice, cu sprijinul activ al maselor.

În Declarația consfătuirii sînt relevate încă o dată căile care pot duce la o reglementare în Vietnam, subliniindu-se că baza justă în această privință o constituie cunoscuta poziție în patru puncte a guvernului R. D. Vietnam și programul Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de sud — care se bucură de sprijinul deplin al țărilor socialiste, a numeroase alte state, printre care și guvernele unor țări aliate cu S.U.A., de adeziunea largă a opiniei publice mondiale.

O importantă inițiativă a guvernului R. D. Vietnam, cu un larg ecou pozitiv, o constituie declarația sa că este gata să înceapă convorbiri de îndată ce S.U.A. vor dovedi că au încetat necondiționat bombardamentele și celelalte acte de război împotriva R. D. Vietnam. Răspunderea pentru faptul că convorbirile n-au început pînă acum revine în întregime guvernului S.U.A.

În aceste împrejurări, statele semnatare ale Declarației avertizează guvernul S.U.A. asupra răspunderii pe care și-o asumă în

(Continuare în pag. a V-a)

Un grad mai înalt de operativitate și eficiență în conducerea organelor locale de stat

Convorbire cu tovarășul Constantin DĂSCĂLESCU

prim-secretar al Comitetului județean de partid, președintele Comitetului executiv al Consiliului popular județean provizoriu Galați

O dată cu aplicarea măsurilor de perfecționare a organizării administrativ-teritoriale, cu constituirea noilor organe locale de partid și de stat, a prins viață și prevederea cuprinsă în documentele Conferinței Naționale a P.C.R. ca primul secretar al comitetului județean (orășenesc) de partid să poată îndeplini, concomitent, și funcția de președinte al consiliului popular respectiv. V-am ruga să ne vorbiți despre însemnătatea principială și practică pe care o are aplicarea acestei prevederi.

— În primul rînd, aș dori să subliniez că persoanele chemate să îmbine în activitatea lor aceste două funcții se află într-o situație inedită, cu totul și cu totul nouă și originală, care reflectă, în fond, spiritul novator, caracterul creator al soluțiilor preconizate de partidul nostru în conducerea vieții sociale. Deși a trecut puțină vreme de cînd a fost pusă în practică această măsură, implicațiile ei de ordin principial și practic sînt deja vizibile. Ele se concretizează, pe de o parte, printr-o angajare mai directă, printr-o „înșurubare", dacă pot să mă exprim astfel, mai adîncă a cadrelor de partid în activitatea organelor locale de stat, ceea ce corespunde creșterii rolului conducător al partidului în etapa actuală; pe de altă parte, **consecințele acestei prevederi se reflectă într-o conlucrare mai strînsă a organelor de partid și de stat, înlăturarea suprapunerilor și paralelismelor, cunoașterea approfundată, multilaterală, a problemelor și, în consecință, soluționarea lor mai eficientă.**

— Trăgînd această concluzie, probabil că aveți în vedere anumite situații din trecut. Și, în contrast cu acestea, unele aspecte concrete ale activității din perioada scursă de la constituirea noilor organe locale de partid și de stat.

— Bineînțeles. Un grup foarte important de probleme care a polarizat în cel mai înalt grad atenția fostului comitet regional și se află în continuare și în centrul preocupărilor noului comitet județean de partid îl constituie cele referitoare la construirea Combinatului siderurgic, la buna desfășurare a activității obiectivelor deja intrate în funcțiune. Este inutil să insist asupra caracterului complex al acestor probleme, a însemnătății soluționării lor la timp și în mod corespunzător. Țin numai să subliniez că dacă cele care intrau în competența directă a organelor locale de partid își găseau în general rezolvarea la timpul cuvenit, existau unele, nu mai puțin importante, pendinte nemijlocit de organele locale de stat, care erau soluționate cu mare greutate și întîrziere. Este vorba de asigurarea transportului în comun către și de la combinat, a aprovizionării și a spațiului de locuit, în general a deservirii social-culturale (magazine, policlinici, creșe, școli, cinematografe, etc.), aflate într-un fel sau altul într-o strînsă legătură cu țelul principal — înălțarea acestui gigant al

(Continuare în pag. a II-a)

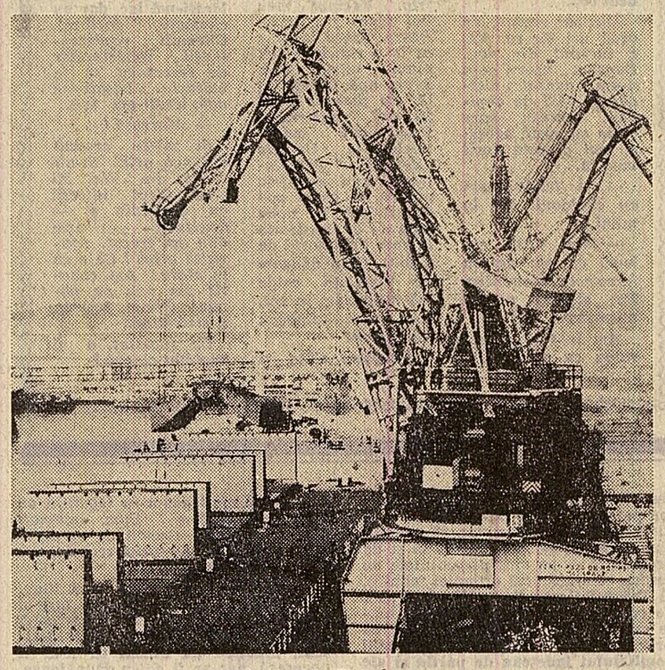

În portul Constanța

Încheierea lucrărilor celui de-al IV-lea Congres al cooperației meșteșugărești

Scrisoarea adresată C. C. al P. C. R., Consiliului de Stat, Consiliului de Miniștri, tovarășului Nicolae Ceaușescu

Congresul al IV-lea al cooperației meșteșugărești din Republica Socialistă România, în numele celor 154 000 cooperatori și lucrători, transmite un salut fierbinte Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Consiliului de Stat și Consiliului de Miniștri, dumneavoastră personal, iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, și își exprimă atașamentul deplin față de politica înțeleaptă a partidului — far călăuzitor al poporului nostru în făurirea României Socialiste, prosperă și înfloritoare.

Am primit cu profundă satisfacție și cu nemărginit entuziasm aprecierile date activității cooperației meșteșugărești în salutul Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Consiliului de Stat și Consiliului de Miniștri ale Republicii Socialiste România, adresat congresului nostru. Indicațiile cuprinse în acest document constituie un prețios îndreptar pentru activitatea noastră de viitor, ne mobilizează la obținerea de noi și importante realizări.

Dezbaterile congresului au făcut o analiză multilaterală a activității cooperației meșteșugărești, au fost un bun prilej de generalizare a experienței dobîndite și au dovedit maturitatea, chibzuința și entuziasmul cu care meșteșugarii sînt hotărîți să contribuie la realizarea sarcinilor stabilite de Congresul al IX-lea și de Conferința Națională a Partidului Comunist Român.

Delegații la congres, ca reprezentanți ai tuturor meșteșugarilor din cooperație, s-au angajat să depășească prevederile planului cincinal, aducîndu-și în felul acesta contribuția la realizarea sarcinii centrale stabilite de partid, ridicarea bunăstării întregului popor.

Măsurile pe care le-a adoptat Congresul vor duce la extinderea și îmbunătățirea rețelei de deservire, la diversificarea prestațiilor, la satisfacerea din ce în ce mai bună a cerințelor populației urbane.

Viața nouă din satele noastre, pătrunderea din ce în ce mai mult a confortului modern ne obligă ca, în colaborare cu Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție și Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum, să organizăm o deservire corespunzătoare și în mediul rural, care să rezolve conștiincios cerințele cetățenilor de la sate.

Membrii cooperativelor meșteșugărești sînt hotărîți să ridice nivelul activității de deservire la înălțimea cerințelor impuse de civilizația modernă. Vom manifesta o atitudine combativă împotriva acelor practici din activitatea unor cooperatori, care mai provoacă nemulțumirea populației deservite și, în același timp, știrbesc prestigiul masei de cooperatori harnici, pricepuți, talentați, care își iubesc cu ardoare meseria.

Asigurăm conducerea partidului și a statului, pe cetățenii patriei noastre, că vom face din calitatea deservirii o chestiune de onoare pentru fiecare cooperator care lucrează în unitățile noastre. Cetățeanul care nu se adresează va găsi în centrele cooperatiste de prestații un climat caracterizat prin solicitudine și atenție, în așa fel încît să capete încrederea că lucrarea pe care a comandat-o îl va mulțumi pe deplin, satisfăcîndu-i toate exigențele.

O mare atenție vom acorda uneia din laturile importante ale activității cooperației meșteșugărești — sporirea contribuției sectorului nostru la lărgirea gamei produselor de consum, prin dezvoltarea producției de mică serie, în special a acelor sortimente care solicită o pricepere și o măiestrie deosebită.

Aplicarea consecventă a măsurilor stabilite de congresul nostru pentru creșterea capaci-

(Continuare în pag. a II-a)

opinii

ȘLEFUIREA PERSONALITĂȚII

Conf. dr. Ursula SCHIOPU

Este de la sine înțeles că dacă vrei să aplici un anumit proces tehnologic spre a obține un anumit produs, trebuie să cunoști bine proprietățile materiei prime de care dispui. Caracteristicile acestei cerințe există fără îndoială și în procesul tehnologic al educației, indiferent de la ce nivel și în ce condiții s-ar aplica.

Materia primă implicată în analiza noastră poartă denumirea de personalitate. Termenul se referă la o realitate de o complexitate deosebită.

Iată o clasă de adolescenți, privirile — trasee ale celei mai elementare forme de relație a personalității lor cu tine, ca profesor — exprimă o foarte mare diversitate de atitudini. Priviri transparente, receptive, priviri obosite, priviri ușor risipite, priviri încărcate de altceva decît ceea ce se petrece în spațiul psihologic al clasei, priviri nerăbdătoare. Nuanțele sînt întotdeauna mult mai numeroase decît cele enumerate mai sus. Acesta este doar un aspect al materiei prime cu care se începe procesul de educație ce se consumă într-o obișnuită lecție școlară. În dosul privirilor mocnesc, incandescente și feluri-te inteligența, imaginația, tensiunea participației, fluctuațiile ei — personalitatea tinerilor.

Așadar personalitatea. Termenul se folosește foarte adesea și a stîrnit dispute numeroase legate de rolul său în istoria societății. Nu este în atenția noastră să ne referim la această dimensiune, ci de a descifra cîteva aspecte legate de personalitatea umană ce se formează într-un anumit context educativ dat. Cînd spunem „personalitate" ne referim fie la totalitatea însușirilor psihice (inclusiv de caracter) ce definesc un tînăr sau un om matur, fie la celelalte trăsături care îl diferențiază mai profund și original de alții. Conceptul de personalitate implică un bilanț de trăsături psihice, o descriere, o caracterizare ce operează sumativ sau selectiv. În acest bilanț se cuprind cultura, gradul de instruire, trăsăturile morale. Tehnologic vorbind în terminologia psihologică interesează cele patru puncte cardinale ale personalității și anume: **interesele, aptitudinile, temperamentul și caracterul.**

Un elev este vioi, inteligent, îi place literatura, este un elev bun, dar adesea dă dovadă de superficialitate, trece ușor peste unele obligații. Un altul se aseamănă foarte mult cu colegul său mai sus descris, dar are preferințe pentru tot ce ține de științele naturii. Și el are momente de superficialitate dar în zona problemelor ridicate de acest obiect nu este niciodată superficial. Această zonă este luminată de reflectoarele intereselor și ale unei continue curiozități. Eleva I.I. este foarte bună la matematici fără să depună vreun efort deosebit în acest domeniu. Zo-

(Continuare în pag. a V-a)

Pagina a IV-a

RAPORTUL CULTURII NOASTRE NAȚIONALE CU PATRIMONIUL SPIRITUAL UNIVERSAL

PETROLUL ÎN CONTEXTUL INTERESELOR MAJORE ALE IRANULUI

CORESPONDENȚĂ DIN TEHERAN DE LA NICOLAE POPOVICI

Atenția observatorilor politici din Teheran este reținută în aceste zile de noua rundă de negocieri care a început ieri între Consorțiul petrolier și Iran. Consorțiul, după cum se știe, reunește mai multe companii americane, British Petroleum Company, grupul olandez Shell și Royal Dutch și Companie Française des Petroles. El este concesionarul operațiunilor de exploatare și vînzare a țițeiului din cîmpurile petrolifere ce se întind pe fîșia de sud și sud-vest a Iranului, lungă de peste 1 200 kilometri. Rezervele din această regiune situează Iranul între principalele țări producătoare de petrol din lume. Dar cifrele par mai convingătoare: 119,8 milioane de tone extrase în 1967, ceea ce reprezintă pentru Iran aproximativ 800 milioane de dolari.

Iranul dorește să determine pentru următorii cinci ani o creștere a ratei anuale a extracției de petrol cu 20 la sută; să obțină din partea Consorțiului acel „risturno" de 6,5 la sută oprit din cota parte iraniană drept compensație pentru eventualele fluctuații ale prețurilor intervenite pe piața mondială a petrolului și, în func-

(Continuare în pag. a VI-a)

ÎN ZIARUL DE AZI:

■ O condiție a conducerii științifice a întreprinderii — Rapiditatea lichidării pierderilor ■ Ferma a marcat un pas înainte în agricultura de stat ■ Ce fel de asistență solicită cooperativa agricolă de producție ■ Sport

DE CE N-ARE BALTA PEȘTE

Delta poate da o cantitate de zece ori mai mare de pește decît în prezent

— În ultimii cinci ani, vînzarea de pește proaspăt, conserve și semiconserve de pește, a oscilat în jurul cantității de 50 000 tone anual, ne informează ing. **Nicolae Nedelescu** din Ministerul Comerțului Interior. Anul trecut s-au desfăcut aproximativ 37 800 tone pește proaspăt și congelat, din care peste 16 000 tone din import.

— La noi se produce astăzi mai puțin pește decît odinioară — ne spune și ing. **Gheorghe Mirică**, directorul Institutului de cercetări și proiectări piscicole. Numai lunca Dunării și delta dădeau, în preajma primului război mondial, peste 40 000 tone de pește de apă dulce. Aceeași cantitate o realizăm astăzi cu greu din piscicultură, pescuit în deltă, pescuit marin și oceanic, pentru o populație cu mult mai mare. Ramura producției de pește nu a ținut pasul cu dezvoltarea rapidă și puternică a economiei naționale. Din păcate, se poate constata chiar o inexplicabilă rămînere în urmă. Se fac acum eforturi mari pentru a o recupera. Am trecut cu multă întîrziere de la pescuitul extensiv la piscicultură. Dar pașii pe care-i facem în această direcție, avînd în vedere potențialul nostru, sînt încă timizi.

— Care este acest potențial?

— În ordinea importanței, este vorba de deltă, de lunca Dunării și de apele interioare.

În cele ce urmează, ne vom ocupa în mod special de deltă care, ca potențial piscicol, are un mare viitor. Caracterul deltei s-a modificat ca urmare a îndiguirilor în luncă, subliniază ing. Gh. Mirică. Ea continuă să fie însă o unitate biologică complexă, care se impune să fie exploatată unitar, pentru a răspunde cît mai bine intereselor economiei naționale. De aceea, cred că, atît recoltarea stufului, cît și pescuitul dirijat (și chiar piscicultura) ar trebui să fie în deltă într-o singură mînă. Fac această afirmație deoarece ambele activități, de fapt forme de recoltare, presupun amenajări, deci investiții. Dar ele sînt asemănătoare pentru ambele folosințe. Ar fi deci mai util ca fiecare beneficiar — industria chimică, cea alimentară și agricultura — să nu facă lucrări separate, scumpe și cu eficiență redusă, ci ca acestea să fie coordonate în cadrul unei exploatări comune. (De altfel, problema se pune în mod asemănător și pentru alte zone ale țării, unde amenajările piscicole se aseamănă întrucîtva cu cele pentru agricultura irigată, sistemele respective putîndu-se completa reciproc și avînd o eficiență economică ridicată).

Ideea enunțată mai sus începe să se materializeze în Deltă, după ani de zile de departamentalism îngust, cu cele mai negative urmări pentru producția peștelui: unele din fostele amenajări stuficole încep să capete un profil mixt stufo-piscicol. S-a creat și un for interdepartamental, Comisia interministerială pentru coordonarea și armonizarea activității din delta Dunării, care are sarcina de a veghea asupra punerii în valoare a potențialului economic al acestei zone. Primele rezultate sînt încurajatoare. Numai prin popularea parțială a incintelor stuficole cu puiet și menținerea unui regim optim al apelor, la unitatea stufo-piscicolă Rusca, unde cu doi-trei ani în urmă se obțineau doar 10—12 tone de pește, s-au pescuit anul trecut 230 tone.

Și fiindcă în discuție este eficiența pescuitului și a pisciculturii, să vedem ce se obține și ce se poate obține în acest domeniu. Discutăm cu ing. **Boris Șumuleanu**, inspector principal al Oficiului de reglementare a pescuitului. „În așa-numitul „regim liber" — sîntem informați — se pescuiesc cam 10—15 kg de pește la hectar, din care o însemnată cantitate cu valoare economică redusă — babușcă, biban, caracudă, știucă — în detrimentul crapului, lipsit în ultimii ani de pepiniera lui naturală de reproducere, lunca Dunării. Trecîndu-se, cu ajutorul unor investiții relativ reduse, la treapta următoare de raționalizare a producției de pește, la așa-numitul pescuit dirijat, care constă în repopularea unor incinte îndiguite, lacuri sau lazuri cu specii valoroase și menținerea unui nivel optim al apelor, se obțin producții de 100—300 kg pește la ha, în funcție de condițiile biologice create dezvoltării peștelui. **Soluția optimă constă în realizarea de eleștee amenajate și crescătorii, în care peștele, în special crapul selecționat, se produce în regim furajat și semifurajat".**

— Acum zece, cincisprezece ani, producții de opt sute și o mie de kg pește de crescătorie la ha erau apreciate ca foarte bune. Intensificînd producția, s-a ajuns treptat la „recolte" de 2000 kg și mai mult de crap de crescătorie la hectar. Pepiniera Tașaul deține recordul — ne spune ing. **Cîmpeanu**, director în Ministerul Industriei Alimentare. Pe o

AL. PLĂIEȘU

(Continuare în pag. a II-a)

Telegramă

Excelenței Sale
Arhiepiscopului MAKARIOS
Președintele Republicii Cipru

NICOSIA

Cu ocazia realegerii Excelenței Voastre în funcția de președinte al Republicii Cipru, vă transmit calde felicitări și cele mai bune urări pentru fericirea dv. personală, precum și pentru prosperitatea poporului cipriot.

NICOLAE CEAUȘESCU
Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România

Încheierea lucrărilor celui de-al IV-lea Congres al cooperației meșteșugărești

(Urmare din pag. I)

tății de producție, pentru diversificarea activităților va face ca activitatea cooperației meșteșugărești să se ridice la nivelul celorlalte ramuri ale economiei, devenind astfel o industrie cooperatistă modernă. Dotarea tehnică a unităților cu utilaje moderne va fi în atenția permanentă a Uniunii Centrale, a uniunilor județene și a fiecărei conduceri de cooperativă.

Preocuparea noastră va fi îndreptată, de asemenea, spre realizarea unei mai mari diversificări de sortimente cu specific local, domeniu în care cooperativele noastre pot aduce o valoroasă contribuție, datorită în special capacității lor de a acționa cu elasticitate în adaptarea operativă la cerințele pieței.

Experiența dobîndită de cooperația meșteșugărească în domeniul colaborării cu marea industrie, aprecierile pozitive primite din partea beneficiarilor ne determină să dezvoltăm această cooperare prin lărgirea gamei de repere, piese și subansamble, a căror producție s-a dovedit a fi rentabilă în condițiile de organizare ale unităților mici.

Congresul nostru a adoptat măsuri pentru dezvoltarea producției proprii de utilaje, dispozitive și scule destinate modernizării și utilării tehnice a unităților, care să poată pune mai bine în valoare priceperea și măiestria meseriașilor noștri.

Meșteșugurile cu vechi tradiții s-au transmis de-a lungul generațiilor și s-au materializat în obiecte de o neasemuită frumusețe și autenticitate artistică. Valorificînd acest minunat tezaur folcloric, cooperația meșteșugărească se va îngriji de pregătirea unor cadre cu înaltă calificare, de atragerea creatorilor populari din diferite zone folclorice și de diverse specialități, pentru ca faima meșteșugului artistic românesc să ajungă în cele mai depărtate colțuri ale pămîntului.

Prin organizarea unor cooperative specializate în acest domeniu de activitate, vom realiza produse de o reală valoare artistică și practică, care să sublinieze mai bine elementele specifice ale artei populare tradiționale, obținînd astfel produse care să îmbine utilul cu frumosul.

Calitatea superioară a produselor, frumusețea și varietatea lor vor face ca mărfurile noastre să fie competitive pe piețele externe și ne va permite să depășim cu mult prevederile cincinalului la producția destinată exportului.

Măsurile stabilite de Congresul al IV-lea al cooperației meșteșugărești cu privire la îmbunătățirea activității economice vor asigura lărgirea atribuțiilor cooperativelor și uniunilor, vor spori inițiativa și răspunderea lor în îndeplinirea sarcinilor, ceea ce va avea ca rezultat creșterea eficienței întregii noastre activități.

Croitorii și cismarii, vestiți prin măiestria meșteșugului, țesătoarele frumoaselor covoare românești, harnicii tîmplari și lăcătuși, frizerii și coaforii, radio-televizoriștii și toate celelalte categorii de meseriași vor folosi priceperea, hărnicia și talentul lor pentru ca cooperația meșteșugărească, organizația socialistă a meșteșugarilor din România, să se dezvolte și să-și îmbunătățească continuu activitatea.

Asigurăm Comitetul Central al Partidului Comunist Român, pe dumneavoastră personal tovarășe Nicolae Ceaușescu, că vom depune toate eforturile pentru înfăptuirea sarcinilor de mare răspundere ce ne revin din istoricele hotărîri ale Congresului al IX-lea al partidului, contribuind astfel la ridicarea patriei noastre socialiste spre cele mai înalte culmi ale progresului și civilizației.

CONGRESUL AL IV-LEA AL COOPERAȚIEI MEȘTEȘUGĂREȘTI DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMANIA

★

Sîmbătă la amiază au luat sfîrșit lucrările celui de-al IV-lea Congres al cooperației meșteșugărești din Republica Socialistă România.

Timp de trei zile, reprezentanții meșteșugarilor cooperatori din întreaga țară au dezbătut principalele probleme ale dezvoltării activității cooperației meșteșugărești.

După încheierea discuției generale, congresul a aprobat raportul și activitatea Consiliului UCECOM, raportul și activitatea Comisiei de revizie a UCECOM și proiectul de lege privitor la organizarea cooperației meșteșugărești, care, cu amendamentele propuse în timpul congresului, urmează să fie înaintat spre aprobare Marii Adunări Naționale.

Congresul a adoptat, de asemenea, noile statute ale cooperativelor, uniunilor și UCECOM, cu amendamentele propuse.

Noile statute au fost elaborate ținîndu-se seama de sarcinile sporite ce revin cooperației meșteșugărești. Potrivit acestor statute, cooperativa, ca verigă de bază în structura organizatorică a cooperației meșteșugărești, va avea atribuțiuni și competențe largi în rezolvarea problemelor de conducere a întregii sale activități economice și în gospodărirea rațională a avutului obștesc. Noile statute prevăd, de asemenea, o serie de facilități pentru cei ce vor să intre în rîndul cooperatorilor, folosirea nelimitată a meșteșugarilor necooperatori în activitatea unităților, extinderea sistemului muncii cooperatorilor la domiciliu. Statutele prevăd posibilitatea ca uniunile să înființeze organizații anexe cu caracter economic, social-cultural și sportiv în vederea ajutorării membrilor lor.

În cursul dimineții, congresul a fost salutat de conducători ai delegațiilor organizațiilor cooperatiste și similare de peste hotare: Tibor Ferenk, vicepreședinte al Uniunii centrale a cooperativelor meșteșugărești din R. P. Ungară, A. N. Gandurin, ministrul deservirii populației din R.S.F.S. Rusă, Hoang Dinh Tuong, comisar permanent și șef al Biroului de control din Uniunea centrală a cooperativelor meșteșugărești din R. D. Vietnam. Ei au oferit daruri Uniunii Centrale a Cooperativelor Meșteșugărești.

Trecîndu-se la ultimul punct de pe ordinea de zi, delegații la congres au ales prin vot secret organele de conducere ale UCECOM. Din Consiliul UCECOM fac parte 95 de membri și 20 membri supleanți.

În prima sa ședință, Consiliul UCECOM a ales Comitetul executiv. Președinte a fost ales tovarășul Gheorghe Vasilichi, iar vicepreședinți tovarășii Dumitru Simulescu, Ilie Alexe, Nagy Dezideriu, Ana Toma, Stan Udrea. Președinte al Comisiei de revizie a fost ales tovarășul Ruffel Acațiu.

Delegații au adoptat apoi Rezoluția celui de-al IV-lea Congres al cooperației meșteșugărești.

Într-o atmosferă de puternic entuziasm, congresul a adresat o scrisoare Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Consiliului de Stat și Consiliului de Miniștri, personal tovarășului Nicolae Ceaușescu.

Participanții și-au exprimat prin vii și puternice aplauze recunoștința pentru sprijinul pe care cooperația meșteșugărească îl primește din partea statului, încrederea deplină în politica internă și externă a partidului, pusă în slujba înfloririi patriei socialiste, a bunăstării întregului popor.

Cuvîntul de închidere a congresului a fost rostit de tovarășul Gheorghe Vasilichi, președintele UCECOM.

Seara, Uniunea Centrală a Cooperativelor Meșteșugărești a oferit o masă tovărășească cu ocazia încheierii lucrărilor celui de-al IV-lea Congres al cooperației meșteșugărești.

Au luat parte delegații și invitații la congres, precum și membrii delegațiilor organizațiilor cooperatiste și similare de peste hotare, care au participat la lucrările congresului. (Agerpres)

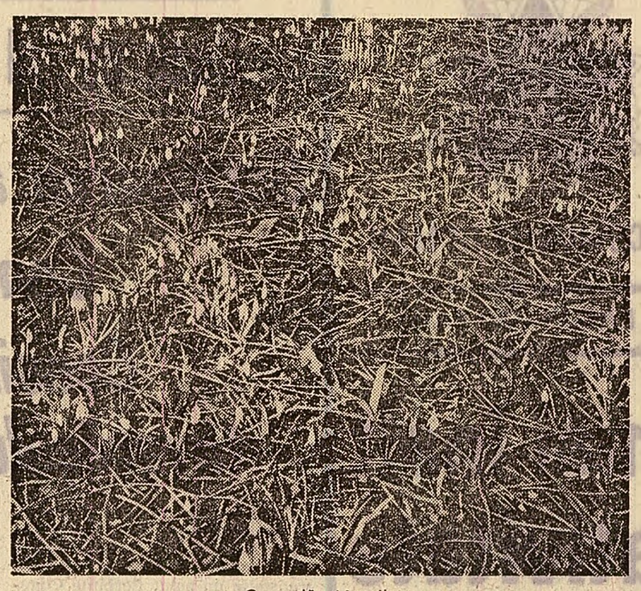

„Covorul" ghioceilor

De ce n-are balta pește

(Urmare din pag. I)

suprafață de 60 ha s-au obținut, în medie, 2 800 kg puiet de crap în regim furajat la fiecare hectar, din care, de pe o suprafață de 20 ha, chiar peste 3 000 kg. Or, tocmai acesta este lucrul cel mai important: lipsindu-ne „cloșca" naturală, lunca Dunării, să dezvoltăm „incubatoarele", adică pepinierele. Ceea ce și facem. Cu regularitate se obțin acum între 1000—2000 kg puiet la hectar și din pepinierele create la Iazuri, Sarinasuf, Babadag (Complexul Razelmului), la Obretin și Stipoc, în deltă.

Dacă în regim natural, fără furajare, incintele amenajate dau pînă la trei sute de kg pește la ha, prin furajare, aceste producții se ridică la cifrele arătate mai sus. Deci, una din problemele cele mai importante care trebuie rezolvată este aceea a asigurării furajelor. Și, cum paralel cu perfecționarea proceselor de extracție în morărit și industria uleiului, în tehnicizarea și chimizarea agriculturii, resursele de deșeuri — șroturi și gozuri — folosite pentru hrana peștilor, nu vor mai fi suficiente, dezvoltarea producției de furaje combinate granulate și de porumb, pe cît posibil chiar în vecinătatea crescătoriilor, ar fi, potrivit părerii tov. ing. **Z. Kasoni**, director general în M.I.A., soluția cea mai eficientă.

Am subliniat, pe de o parte, rolul pepinierelor și crescătoriilor, pe de altă parte, importanța și eficiența economică mai ridicată pe care o au exploatările mixte stufo-piscicole. În ambele sensuri se acționează în continuare. Anul acesta, de exemplu, subliniază **ing. C. Nicolau**, secretar general în Ministerul Industriei Alimentare, intră în funcțiune unitatea stufo-piscicolă Obretin unde, de pe mai bine de 3000 ha, urmează să se obțină în regim natural, nefurajat, peste 900 tone de pește. Sînt în curs de proiectare amenajările suplimentare pentru unitățile stufo-piscicole Cara-Suhat — 3 000 ha și Pardina — 20 000 ha. Altele le vor urma. Paralel, se desfășoară un vast program de amenajare piscicolă în colțul sudestic al deltei, pe teritoriul cuprins între brațul Sf. Gheorghe și lacul Razelm. Pepiniera Perișoru (1300 ha) va intra în funcțiune în această primăvară, iar în curînd începe activitatea pe șantierul Periteașca. Cîteva șantiere, purtînd numele lacurilor Holbina I și II, Dunavățu I și II, Dranovul și Tărîța, se află pe planșetele proiectanților. Tăindu-se canale de drenare, înălțîndu-se diguri și instalîndu-se puternice unități de pompaj, alte 11 500 ha de stufărișuri rare și mlaștini vor deveni mari zone piscicole.

Paralel cu peștele, în crescătoriile din deltă se dezvoltă foarte rapid și vegetația acvatică. Combaterea ei nu este deloc ușoară. În urma unor laborioase cercetări și experiențe, s-au aclimatizat la noi cîteva specii de pești fitofagi. Crescînd în eleștee, crapul nostru selecționat împreună cu cel fitofag, care se hrănește cu vegetația tînără, se obține un plus de cîteva sute de kg pește de bună calitate la ha.

Raportat la întreaga suprafață a acestei zone, cele cîteva mii de hectare introduse în circuitul pisciculturii, inclusiv cele prevăzute a fi amenajate în viitorii doi-trei ani sînt doar un început, mai mult o dovadă a posibilităților existente. La întrebarea: ce suprafață trebuie amenajată, răspunsurile și unghiurile de vedere diferă. Și iată de ce.

După cum se știe, delta este solicitată de industria chimică pentru stuf. Ca atare, potrivit părerilor a numeroși specialiști, **valorificarea mixtă ar fi cea mai indicată și are mari sorți de izbîndă.** O altă solicitare importantă o reprezintă agricultura. Și aici se impune mai mult decît o colaborare simplă cu pisciculturа; este necesară o adevărată împletire a celor două activități, încît ele să se sprijine și să se completeze reciproc. Dar delta, prin specificul ei, este un teritoriu unic în Europa. Drept urmare, unele zone se impun păstrate ca rezervații naturale de faună și floră. Neglijată nu poate fi nici activitatea turistică.

Ținînd seama de toate aceste considerente, **circa 10 la sută după unii, 15 la sută după alții, din suprafața deltei este amenajabilă piscicol și cam încă o dată pe atît stufo-piscicol.** Avînd în vedere că, pe parcursul amenajării, de la an la an, are loc și o intensificare a producției, nu ni se par exagerate afirmațiile specialiștilor potrivit cărora **în deltă se poate obține de zece ori mai mult pește decît astăzi.**

Dar nu ne poate fi indiferent dacă potențialul amintit este pus în valoare în doi-trei-patru ani, sau în cincisprezece-douăzeci. Iată de ce apreciem că în fața Comisiei interministeriale pentru coordonarea și armonizarea activității în deltă — creată prin hotărîrea forurilor superioare de partid și de stat — stă o sarcină de mare acuitate: ea este chemată să asigure colaborarea tuturor factorilor care poartă răspunderea realizării la timp a lucrărilor de investiții, asigurării forței de muncă calificate, mecanizării operațiilor etc. Toate acestea se împletesc cu sarcinile de perspectivă stabilite de partid și guvern — printre care, la loc de frunte, se înscrie dezvoltarea pisciculturii intensive, scopul final fiind valorificarea complexă și în ritm accelerat a marilor resurse ale deltei Dunării.

A SUGHIȚAT CINEVA?

FOILETON

de Nicuță TĂNASE

Înfășurat într-un cearșaf umed, stropit cu spirt medicinal, pluteam deasupra patului meu pe care de-abia îl achitasem. Aveam doar temperatura de 39 cu 6 și-mi și crescuseră aripi. Niște aripi mult mai frumoase decît cele zugrăvite de Grigorescu la Agapia.

— Chemați doctorul!

Auzeam eu ca prin vis, dar nu am dat nici o importanță. Avînd aripi am pornit la drum. Mi-am luat zborul. La temperatura de 39 cu 8 băteam la o poartă:

— Aici e Grădina Edenului?

— Nu, aici e depozitul trustului de construcții Oradea.

— Se vede treaba că am greșit drumul. Deschide-mi și dă-mi voie să mă odihnesc. Vin în zbor tocmai de la București.

Ce clipe fericite am trăit eu în acest depozit! Cu aripile mele noi-noute zburdam în imensitatea depozitului. O muzică ciudată îmi sfîșia urechile. Eu balerinam înfășurat în 12 401 metri liniari de pînză pentru storuri. De m-ar fi putut fotografia cineva atunci!...

În pauza dintre melodii l-am întrebat pe magaziner:

— Pînza asta a fost adusă aici pentru dansul meu? Mare plăcere mi-ați făcut!

— Pînza asta e pentru storuri. Pentru storurile care s-au pus la blocurile noi. Asta e stoc supranormativ. Credeai că...

Muzica ciudată, de orgă ori de ce era, a început din nou. Dansam ușor cum n-am dansat niciodată. 4 033 de cupidoni ținteau spre mine cu niște arcuri și mai ciudate decît muzica.

— Ce fel de arcuri au cupidonii ăia în mîini?

— Sînt 4 033 rulouri cu arc pentru ferestrele blocurilor. Tot stocuri supranormative.

Am luat și eu un rulou cu arc și am început să dansez cu el. Deodată mi s-a agățat o aripă de niște antene colective de televiziune. Am ieșit dintre antene cu o aripă sfîșiată.

— Antenele astea colective, tot stocuri supranormative sînt.

— Lasă-le-ncolo de stocuri supranormative! Spune-mi, n-ai cumva niște clei să-mi lipesc aripa asta? Mă doare al dracului...

— Clei? Avem 6 tone și ceva de clei pe care nu-l folosim.

— Încălzește-mi și mie niște clei și te rog spune-mi ce e cu sulițele alea care-s îndreptate spre mine?

— Nu sînt sulițe. Stai blînd. Sînt 8 000 metri de țeavă din P.V.C. Tot stocuri supranormative.

Mi-a încleiat aripa și-am continuat dansul. Dansul meu cel mai fantastic: dansul printre cei 11 000 000 de lei. În depozitul ăsta erau stocuri supranormative în valoare de 11 000 000. Închiseseră aceste milioane pentru mine, să dansez eu printre ele, să mă simt bine în delirul meu, în euforia temperaturii de 39 cu 9.

— Cheamă-i, te rog, pe proprietarii acestui depozit, să-i felicit.

— Să-i felicit? Ei plătesc — din banii statului, desigur — un milion penalizare pe an pentru plăcerea dumitale de a dansa printre stocuri supranormative și vrei să-i felicit?

Și la temperatura de 40 cu 1 îmi era frig. Vecinul meu îmi făcea frecții cu Diana. Freca la mine ca la o ridiche și eu eram numai apă. Eram apă industrială. Ce fericire e să fii apă industrială! Eram apă industrială la Uzinele „Republica" din Capitală. Îmi era frig pentru că eram apă industrială în noua hală de la trăgătoria la rece (laminorul de 6 foi). Cînd dădeam de instalații calde mă întindeam în pat, și-ai mei stingeau luminarea.

Așteptam clipa și mai fericită să devin din apă industrială apă, apă. Să mă scurg în Dîmbovița. Să mă înfrățesc cu sora mea mai mare Dîmbovița și apoi să ne vărsăm în Argeș. Eram apă. Numai apă, (îmi dăduseră două aspirine) și eu, după ce-mi făcusem datoria de apă industrială, mă plimbam prin curtea uzinei. Nu mai aveam aripi. (Pentru că nu s-a pomenit pînă acum apă cu aripi.)

— De ce nu te scurgi pe canalul ăla? mă întrebă directorul uzinei care fusese anunțat de prezența mea — ca apă.

— Tovarășe director, — îi zic eu fiind mai mult lac decît apă, — pe canalul ăla nu mă duc. Nu e pentru mine. Nu e de valoarea mea.

— Dar ce condiții vrei să-ți creăm?

— Eu știu de cînd nu eram apă că aici s-au alocat 39 000 000 de lei pentru construirea unui canal lung de 4 400 metri cu un diametru de 3,500 metri. Pe canalul ăsta aș fi acceptat să mă deplasez. Pe ăsta care e provizoriu nu.

— O să așteptați mult și bine pentru că o să întîrzie constructorul să-l dea în folosință. Nu au un scut metalic necesar forării canalului. Așa că pînă găsesc scut servește-te de canalul ăsta provizoriu, dacă nu vrei cumva să mai așteptați vreo 2—3 ani.

— Chiar dacă bateți apa în piuă, adică dacă mă bateți în piuă, nu renunț la canalul în care s-au vtrit 39 000 000 lei. Zac aici pînă-l terminați.

— Chemați doctorul, am auzit eu vocea directorului. Dar nu era a directorului de la „Republica".

— Nu chemați doctorul, am urlat eu.

— Trebuie să chemăm doctorul, ai 41 cu 9, ești lac de apă.

— Lăsați-mă apă, lăsați-mă lac, dar nu chemați doctorul. Chemați reprezentanții ministerelor de resort ca să ia măsuri. Lăsați-mă apă, lăsați-mă lac...

— Aiurează!

Și mi-au crescut din nou aripi. Și-am zburat din nou. Mi s-au făcut injecții cu Omnadin și — doamne! — prin cîte am trecut. Afurisită gripă! Ce e ea în stare! Am coborît din nou pe pămînt. Oftam, tușeam și strănutam.

De sughițat, o fi sughițat cineva?

FAPTUL DIVERS

Slujitori ai vieții

Noaptea, pe o vreme ostilă, cu vînt și zăpadă, „Salvarea" aducea la spitalul din Plenița (Dolj) o femeie tînără, de 32 de ani, din comuna Moțăței. Din pricina unei hemoragii, Elena Unianu pierduse mult sînge. Numai o grabnică transfuzie putea s-o mai salveze. La centrul de recoltare a sîngelui, din Craiova, nu se putea ajunge. Și femeia se stingea... Hotărît și calm, medicul Gheorghe Constantinidi și-a deschis venele pentru salvarea pacientei. Dar cum sîngele lui nu era de ajuns, medicul a trimis acasă după sora Emilia Holeschevici, care are aceeași grupă sangvină. Și țăranca din Moțăței a fost salvată. Minunați oameni la spitalele noastre!

El și Ea

Electronica, această „mamă a toate" care a comprimat considerabil, în secolul nostru, distanțele cosmice și timpul, tinde să-și promoveze „tranzistorii" pînă și în relațiile de cunoaștere dintre doi viitori soți. Ne-o confirmă scrisoarea Anei M. din Frincești (Vîlcea). Ascultați-o: „Nu știu de unde a apărut un băiat în satul nostru. Părea un băiat domol. S-a îndrăgostit de mine, din una din alta am ajuns la înțelegere să ne luăm. Zis și făcut. Părinții mei l-au întrebat cum îl cheamă și de unde vine, el a răspuns: mă cheamă Pascu P. Gheorghe și sînt din Beciu Teleorman". Cam atît. S-au căsătorit și au trăit fericiți o vreme îndelungată, din toamnă pînă în primăvară, cînd soțul a dispărut. Morala? O fi utilă viteza electronică, amețitoare, dar nu și în relațiile de cunoaștere dintre „El" și „Ea".

Fără joacă?

Curtea școlii este locul de joacă, de sport și de recreație. Numai unii proiectanți (și constructori) de la Pitești sînt de altă părere. Ef n-au fost niciodată copii. S-au trezit dintr-odată „oameni mari". De aceea au și lăsat școala generală nr. 11 fără curte și fără un cît de mic teren de sport. Acum, 870 de elevi sînt obligați de împrejurări să-și petreacă recreația pe culoare și în sălile de clasă. Inventivi proiectanți! S-ar putea ca mîine să proiecteze o curte fără școală. Sau un Bloc fără „B". Adică fără fundație. Totul e să ai imaginație. Și, slavă domnului, au. În locul copiilor, se joacă ei. Dacă le merge...

Chichița

Programul de lucru al personalului sanitar de la creșa Întreprinderii textile din Pucioasa nu era în concordanță cu programul creșei. Întreprinderea a cerut deseori fostei Secțiuni de sănătate din Tîrgoviște să înlăture anomalia. Dar Secțiunea tăcea chitic. Acum, cu reorganizarea aparatului s-a descoperit și... șurubul. Unele dintre infirmierele creșei nu-i plăcea să se scoale de dimineață. Și cum este soacra fostului șef al Secțiunii, a obținut de la acesta (ginere atent!) schimbarea programului de lucru al personalului sanitar. Desigur, acum chestiunea se va rezolva. Dar acolo unde lucrează „tata socru", care-i programul?

Loc da, tichet ba!

„Nu mai avem locuri", spun adeseori casierii de la gară. Dar, culmea! locuri sînt. Astfel de surprize au călătorii din Sibiu (la acceleratul 202) și cei din Rm. Vîlcea (la acc. 208). O asemenea surpriză am avut și noi, la... 208, în ziua de 8 martie. Am cerut la stația Rm. Vîlcea tichete pentru loc (clasa I) pînă la București. „N-avem"!. După insistențe, am intrat în posesia unor tichete „în picioare". Și ne-am urcat. Ei bine, numai într-un singur compartiment (din vagonul 4) 5 din cele 6 locuri au rămas goale pînă la București (apropo de eficiența economică). Este adevărat că trenurile merg „ca ceasul". Numai chestiunea cu... locurile goale nu prea merge. S-o fi rupt arcul!

Batem șaua

Dialog la spitalul bucureștean din strada Arhitect Mincu. *Ziaristul*: „De unde-i sgomotul acesta apocaliptic? Transportați pacienții cu tractoare pe șenile?" *Chirurgul*: „Nu, cu liftul. Întreprinderea „Ascensorul" ni l-a luat pe cel vechi și ne-a dat un lift de materiale. Industrial. Huruie, zdruncină, rămîne între etaje și cîte nu mai face! Am reclamat, dar degeaba. Criticați-i dv., la ziar, poate aflăm unde-i răul". *Ziaristul*: „Dacă nu-l găsiți dv., care sînteți chirurg, cum o putem face noi, cu condeiul? Și-n plus, cum să ne cățărăm pînă sus, la „Ascensorul", unde se află „mecanismul" de conducere?. V-am deveni pacienți. Și preferăm să vă fim colaboratori".

Rubrică redactată de: **Ștefan ZIDĂRIȚĂ** cu sprijinul corespondenților „Scînteii"

CONDUCEREA ORGANELOR LOCALE DE STAT

(Urmare din pag. I)

industriei noastre. La vremea cuvenită, fostul comitet regional de partid a analizat aceste probleme, a stabilit măsuri pentru rezolvarea lor. La rîndul său, sfatul popular „prelua" concluziile, le supunea dezbaterii aparatului său — care, în treacăt fie zis, era destul de încărcat și de greoi — își fixa apoi măsuri proprii, le „prelucra" la diferite nivele și, în cele din urmă, trecea la aplicarea lor. În astfel de situații, nu o dată organele locale de partid erau nevoite să facă treaba sfatului popular.

— Ar fi interesant și util dacă ați arăta ce aduce nou, din acest punct de vedere, cumularea de către aceeași persoană a funcțiilor de prim secretar al organizației județene sau municipale de partid și de președinte al comitetului executiv al consiliului popular.

— Persoana care deține această dublă funcție este investită cu atribuții largi, cu răspunderi și cu competențe executive mari. Practic, ea se află în fruntea a două organe — diferite prin natura activității lor — dar care urmăresc, în esență, același scop: înfăptuirea politicii partidului. În dubla sa calitate, primul secretar al comitetului județean coordonează nu numai munca acestuia, ci și a consiliului popular și încă într-un mod direct, nemijlocit, fără nici un fel de intermediari. De aici decurge **îndrumarea unitară a organelor locale de partid și de stat, cu multiple efecte pozitive, care își fac tot mai mult simțită prezența.**

Și, ca să părăsesc considerațiile generale, mi-aș permite să recurg tot la faptele enunțate mai sus, arătînd cum sînt soluționate în prezent anumite probleme ale Combinatului siderurgic. Am amintit, în treacăt, că buna desfășurare a activității pe șantierele și în secțiile acestei mari întreprinderi se află într-o strînsă legătură cu asigurarea transportului în comun. Multă vreme, în această direcție au existat deficiențe care aveau ca urmare întîrzierea salariaților la lucru, ceea ce făcea, de fapt, zadarnică orice muncă politică pentru întărirea disciplinei. Într-o anumită măsură, așa cum am mai arătat, ca urmare a intervenției organelor de partid, transportul se îmbunătățise. Anul acesta însă, numărul muncitorilor care lucrează la Combinat a crescut considerabil, mijloacele de transport deveniseră insuficiente. Chiar la cîteva zile de la constituirea județului, comitetul executiv al consiliului popular provizoriu a luat în discuție organizarea corespunzătoare a transportului și a stabilit măsurile cuvenite. Fără nici o tergiversare, s-a trecut la aplicarea lor, realizîndu-se o mai bună folosire a mijloacelor existente. Îndeplinind sarcina primită din partea comitetului executiv, am luat legătura cu conducerea Comitetului de Stat al Planificării, care ne-a și atribuit un plus de 50 de autobuze. Pe de altă parte, am solicitat secretarului comitetului județean de partid să controleze și prin intermediul comisiei economice cum sînt utilizate măsurile stabilite, încît în desfășurarea transportului în comun să nu intervină nici o perturbare.

— Din exemplul pe care l-ați relatat se degajă concluzia că îmbinarea funcției de prim-secretar cu cea de președinte al consiliului popular constituie un mijloc de dinamizare atît a acțiunilor întreprinse pe linie de stat, cît și a celor pe linie de partid. Dar, în noile condiții, cum se realizează delimitarea răspunderilor și atribuțiilor fiecăruia din organele în fruntea căruia vă aflați?

— Vechea formă organizatorică, structura de pînă acum a organelor locale de partid și de stat — cu tot rolul pozitiv pe care l-au avut la vremea lor — nu mai corespundeau cerințelor actuale. Am amintit că, de multe ori, de una și aceeași sarcină se ocupau, paralel, mai mulți oameni, fiecare pe „linia" și de la „nivelul" lui, ceea ce avea ca rezultat o pulverizare a răspunderilor. Iată, de pildă, îndeplinirea planului de investiții din fondurile sfatului popular. De buna desfășurare a muncii în această direcție ar fi trebuit să se ocupe comitetul executiv. Dar, practic, el nu prea cunoștea situația, iar măsurile pe care le lua nu erau întotdeauna corespunzătoare. Nu rare au fost cazurile cînd, la sfîrșitul anului, pentru a recupera rămînerile în urmă, activiștii de partid treceau și — așa cum am mai spus — făceau treburi care nu intrau în competența lor directă. În condițiile actuale, lucrurile s-au schimbat. Aflîndu-se atît la conducerea organului de partid cît și a celui de stat aceeași persoană, **s-a creat posibilitatea reală a înlăturării paralelismelor, a substituirilor și, în consecință, a delimitării mai exacte a răspunderilor fiecăruia.** Astfel, dacă vorbim, de pildă, tot de investiții, această latură a activității nu mai constituie obiect de analiză, ca înainte, în două locuri, ci numai la factorii în a căror atribuție cade în mod direct, nemijlocit — adică a organelor de stat, ceea ce sporește răspunderea pentru executarea efectivă a sarcinilor din domeniul respectiv. Totodată, doresc să subliniez că de aici **nu trebuie să se înțeleagă că organele și organizațiile de partid nu mai au nici o răspundere pentru o astfel de problemă importantă. Dimpotrivă, ele trebuie să aibă mereu în centrul atenției lor nu numai investițiile, dar toate problemele economice și de stat, să le aprofundeze într-o și mai mare măsură.** Este însă vorba de faptul că, nemaifiind încărcate cu treburi de natură tehnică, administrativă, care nu sînt nemijlocit de competența lor, ele pot să aibă o privire de ansamblu asupra acestor probleme, **să-și facă mai bine munca lor proprie, în care esențialul îl constituie organizarea și controlul îndeplinirii hotărîrilor, întărirea continuă a organizațiilor de partid, dezvoltarea conștiinței maselor, tocmai în scopul soluționării tuturor problemelor în lumina politicii partidului.** În momentul de față, prin planul de muncă al comitetului executiv sînt stabilite precis sarcinile factorilor care răspund de asigurarea documentației, aprovizionarea cu materiale, respectarea graficelor de executare a lucrărilor pe șantiere. În plus, este la latitudinea primului secretar să controleze **personal** — în calitatea sa și de președinte — pe vice-președintele de resort, conducătorul direcției tehnice, al D.S.A.P.C., al trustului județean de construcții — într-un cuvînt, toate cadrele de specialitate. **Faptul că prin planurile de muncă ale biroului comitetului județean de partid și ale comitetului executiv al consiliului popular sînt stabilite — fără să se repete sau să se suprapună — acțiunile specifice fiecăruia, reprezintă, în fond, o delimitare practică și a răspunderilor lor.**

Astfel, în planul comitetului executiv au fost trecute o serie de obiective referitoare la dezvoltarea industriei locale, mai buna gospodărire a orașelor și comunelor, a fondului funciar, valorificarea unor rezerve de apă, a unor terenuri erodate, a unor suprafețe nefolosite, amenajarea unor eleștee de pește, electrificarea satelor, extinderea morilor și brutăriilor, îmbunătățirea drumurilor rurale și multe altele. Acest plan a fost adus la cunoștința comitetelor executive ale consiliilor populare municipale și comunale. În același timp, aparatul de partid a fost instruit în legătură cu controlul ce trebuie exercitat asupra modului cum se aplică prevederile lui. Îmbunătățirea structurii organizatorice a făcut ca încă de pe acum să se simtă **un suflu nou în activitatea organelor locale de stat. În prezent, există condiții să se lucreze mult mai bine în ce privește operativitatea, disciplina, spiritul de răspundere, aplicarea consecventă a principiului muncii colective, consultarea largă a maselor în chestiunile fundamentale.**

— Ați arătat, pe bună dreptate, că persoanele care dețin această funcție dublă se află într-o situație nouă, cu totul inedită. Ce a dovedit experiența de pînă acum în legătură cu exercitarea ei? Cum îmbinați în procesul muncii de zi cu zi activitatea de prim-secretar cu cea de președinte?

— Deși n-a trecut prea mult timp, pot să afirm că nu se poate face o delimitare strictă între aceste două activități. Chiar dacă ea ar fi posibilă, practic nu numai că n-ar fi necesară, dar ar fi chiar dăunătoare. **Rezolvind probleme de stat, președintele nu poate scăpa din vedere că el este, în același timp, și prim secretar, deci, activist de partid. Luînd măsuri de natură administrativă el trebuie, obligatoriu, să acționeze — prin intermediul organului de partid în conducerea căruia se află — și cu mijloace politice pentru înfăptuirea lor, știut fiind că acestea prind mai lesne viață.** Pe de altă parte, în calitate de prim secretar, el vine înarmat cu orientarea dată de biroul comitetului județean de partid în problemele fundamentale, și, cu ajutorul comitetului executiv al consiliului popular, acționează pentru soluționarea lor pe linie de stat. De aici nu se poate deduce că are loc o contopire a organelor de partid cu cele de stat. Este vorba **doar** de munca primului secretar, ca persoană, care se îmbină cu cea de președinte. **O mare însemnătate are stabilirea unei legături vii, permanente cu celelalte cadre de conducere — secretarii comitetului județean de partid și vicepreședinții comitetului executiv al consiliului popular, buna organizare și coordonare a activității lor.** În afară de ședințele obișnuite de birou și de comitet executiv, socotesc că nu este nevoie de alte întîlniri cu toții în grup, ci de contacte personale, pe problemele concrete ale muncii, atît cu aceste cadre cît și cu altele, care au contingență cu rezolvarea lor.

Este prematur să facem considerații mai largi. Un lucru apare însă sigur: cumularea acestei funcții creează premise dintre cele mai favorabile pentru perfecționarea conducerii de către partid a organelor locale de stat, pentru obținerea unor rezultate superioare în toate domeniile. Depinde de noi ca aceste premise să fie fructificate din plin în folosul înfăptuirii politicii partidului nostru de desăvîrșire a construcției socialiste.

Convorbire realizată de **Simion ORBAN**

pagina economică

Pe șantierul țesătoriei de mătase Iași
Ritm intens de lucru

Construcția țesătoriei de mătase — unul din noile obiective care urmează să completeze peisajul industrial al orașului Iași — se desfășoară într-un ritm intens. Astfel, lucrările la secția de repansat se află în avans cu o lună față de termen. Avansată este și construcția secției preparație, iar magazia pentru materii prime a fost predată înainte de data fixată.

Pe șantier au început să sosească și utilajele: războaie late de 1,40 metri, pentru mătăsuri din vîscoză și relon, în lățimi eficiente, pentru industria confecțiilor, agregate care vor realiza simultan operațiile de urzit-încleiat, instalații perfecționate de nesifonabilizare, utilaje pentru impermeabilizarea țesăturilor fine folosite la confecționarea fulgarinelor. În prima etapă (1969), întreprinderea ieșeană va livra anual 10 milioane metri pătrați de țesături de mătase.

(Agerpres)

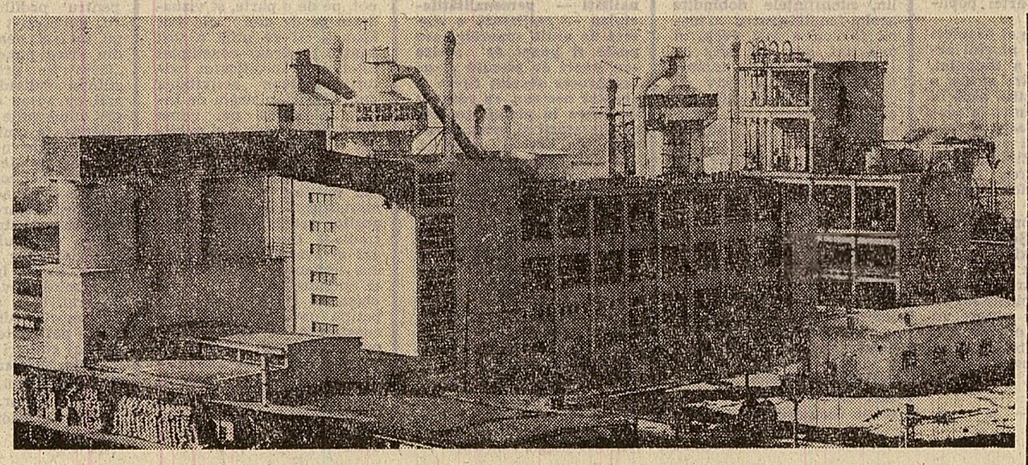

Uzina de produse petrochimice „Dero" din Ploiești — Foto: M. Andreescu

O CONDIȚIE A CONDUCERII ȘTIINȚIFICE A ÎNTREPRINDERII —
Rapiditatea lichidării pierderilor

O știre sosită recent la redacție anunță că acțiunea de organizare științifică a producției și a muncii i-a adus Întreprinderii de prefabricate din Roman titlul și drapelul de fruntașă pe ramura industriei materialelor de construcții pe anul 1967. Într-un singur an, colectivul acestei foarte tinere unități economice a reușit să atingă parametrii proiectați și să devină rentabilă, obținînd beneficii peste plan în valoare de 3 milioane lei în locul celor 600 000 lei pierderi planificate cît ii... repartizase forul de resort din Ministerul Industriei Construcțiilor. **E un succes remarcabil, care atestă încă o dată efervescența generată de organizarea științifică a producției și a muncii, dar și capacitatea conducerii acestei întreprinderi în gospodărirea fondurilor materiale și bănești.**

În industria noastră, pe șantierele de construcții, tot mai numeroase sînt exemplele de genul întreprinderii din Roman. Unități productive, care în anul trecut erau antrenate în lichidarea pierderilor planificate, în prezent — depășind stadiul de... bugetivor — își pun problema atingerii unui cît mai ridicat grad de rentabilitate. De pildă, Întreprinderea construcții hidrotehnice din Capitală. Aici, prin atragerea largă a celor mai experimentate cadre tehnice și economice pentru investigarea și folosirea unor căi, soluții și măsuri optime de valorificare a resurselor materiale și umane, a permis consemnarea unui impresionant salt: de la pierderi însumînd 1 774 000 lei, cît se planificase, la realizarea la sfîrșitul anului trecut a unor beneficii de 15 213 000 lei. Cu atît mai mare este meritul acestei unități cu cît dificultățile întîmpinate nu au fost lesne de învins, cu cît în ianuarie și februarie s-a continuat ascensiunea spre rezultate economice și mai bune.

De ce însă, în alte locuri, în alte întreprinderi, apariția unor dificultăți, cu consecințe pe plan financiar, nu poate fi evitată? Deoarece, așa cum se desprinde din practică, **aceste conduceri de întreprinderi nu au puterea de a sesiza evoluția ulterioară a dereglărilor, chiar din momentul în care ele se găsesc „în fașă".** Sînt și cazuri în care, în pofida unor măsuri, pierderile materiale și bănești totuși apar și persistă. Aceasta, din cauză că s-a pierdut „startul" prevenirii lor, iar intervențiile energice au avut loc cu mare întîrziere. Ceea ce le rămîne de făcut conducerilor unităților respective constă în **concentrarea tuturor forțelor pentru limitarea zonei de influență a acestor distonanțe financiare, eliminarea oricăror posibilități de amplificare și, în principal, pentru completa lor extirpare. Rapiditatea cu care se intervine și mai ales profunzimea măsurilor, amploarea lor, reprezintă una din virtuțile, din însușirile de bază care disting o conducere de întreprindere de alta, efectele muncii acestora concretizîndu-se în rezultatele deosebite ale activității economice și financiare.**

Sondajele efectuate în unele din întreprinderile în care frecvența și dimensiunile actelor de risipă nu scad încă arată că **climatul propice manifestării lor este întreținut, mai întîi, de neajunsurile în aprovizionarea tehnico-materială.** Desfășurarea haotică a acestei importante activități, lipsa unui control preventiv eficient și necunoașterea situației precise a cantităților de materii prime și materiale — pe sortimente — achiziționate în neconcordanță cu necesitățile reale, a determinat existența, în tot cursul anului trecut, la Întreprinderea de aprovizionare pentru construcții din București, a unui volum de stocuri supranormative ce a oscilat între 1,3—28,3 milioane lei. Privind această situație, cel puțin două motive determină **punerea la îndoială a iscusinței și însușirii conducerii acestei întreprinderi de a sesiza momentul favorabil intervenției, în care „avalanșa" suprastocării putea fi preîntîmpinată.** În primul rînd, acest fenomen s-a desfășurat în tot cursul anului trecut. Deci, în 12 luni, în 36 de decade, gospodarii acestei întreprinderi nu au reușit să identifice momentul în care, pe curba stocurilor supranormative, nivelul acestora era minim. **Atunci trebuia declanșată ofensiva.** Că acest moment optim a existat, o demonstrează însăși variația volumului de materii prime și materiale ținute sub „obroc". Alta era situația dacă nivelul stocurilor supranormative se oprea la 1,3 milioane lei, fără a ajunge la limita maximă amintită, de 28,3 milioane lei.

Motivul „nr. 2", completînd imaginea risipei, a penalizărilor și daunelor, este de proporții incomparabil mai mari: consecințele financiare au depășit granița celor generate de suprastocare, fiind întregite de pierderile din degradări. În acest sens, o recentă analiză a Băncii de Investiții relevă negru pe alb că „la Întreprinderea de aprovizionare pentru construcții din București, 1 244 tone var bulgări a fost depozitat (dacă se poate spune așa! — n.n.) în aer liber timp de peste un an de zile. Ploile și umezeala l-au degradat. O perioadă destul de îndelungată a zăbovit sub cerul liber și o cantitate de 200 tone tablă neagră și zincată. Cazul s-a repetat aidoma și la stația de mixturi asfaltice „Progresul" aparținînd Întreprinderii de drumuri și poduri — București. Depozitarea defectuoasă a circa 20 tone criblură s-a soldat cu o pagubă de 2 milioane lei. Oare vălul pierderilor a fost atît de opac încît nimeni nu a sesizat anomalia? Nu cumva indiferența și pasivitatea față de pierderi au... contaminat și compartimentele de resort ale forului tutelar?

Dar, **condiții prielnice unor asemenea manifestări pot apărea și în procesul de producție propriu zis, care, tocmai prin complexitatea sa, constituie un teren cu atît mai fertil diferitelor dereglări. Concomitent, producția reprezintă, însă, cîmpul de fructificare a celor mai îndrăznețe inițiative și măsuri, capabile să stăvilească risipa, pierderile și alte acte de înapoiere economică.** Un caz. Pînă nu de mult, secția de tricot a fabricii de tricotaje „Crinul" din Capitală era cotată cu notații maxime. Prinsă „în reflectorul" studiilor comparative, declanșate de organizarea științifică a producției și a muncii, activitatea acestei secții a prezentat evidente semne de îmbătrînire. S-a dovedit pe bază de calcule că, datorită unei slabe exigențe, între tricotul de calitatea I și cel de-a III-a indicele de utilizare prin croire marca o diferență chiar de 7 la sută. Antidotul? Prin reconsiderarea sistemului de cointeresare și răspundere materială, în **funcție de calitate,** ca și pe calea exploatării judicioase a utilajelor, diferența a fost înlăturată, ceea ce a îmlesnit și reducerea substanțială a consumurilor specifice de materie primă — tricot. Adică, tocmai ceea ce se urmărea! În anul 1968, numai prin aceste măsuri, se va obține o economie de 30,5 tone fire.

La polul opus se află de mai multă vreme unele șantiere de construcții, în activitatea cărora două mari defecțiuni stăruie de parcă ar fi intrat în „tradiție". E vorba de **slaba calitate a unor lucrări și mai ales a finisajelor, precum și de stagnările adeseori frecvente în desfășurarea lucrărilor.** De pildă, recent, în cazul a 22 garsoniere ale blocului D 1, C V Ib — Titan, în urma nerespectării procesului tehnologic, a neglijenței, a post necesară desfacerea și înlocuirea parțială a parchetului. Inginerii și maiștrii Întreprinderii de construcții-montaj nr. 1, a căror unică sarcină este controlul și verificarea modului în care se execută lucrările, au fost pe șantier, au trecut de multe ori pe lîngă aceste neajunsuri, dar nu au intervenit cu promptitudine. Cît privește stagnările, și în acest domeniu lucrurile sînt clare: zilele de 22, 23 și 24 februarie a.c. au constituit pentru muncitorii și tehnicienii șantierului blocurilor 30, 35 și 40 din ansamblul Colentina, zile de... vacanță. Cauza? Lipsea betonul. În același timp, organele de inspecție bancară au șesizat pierderea betonului descărcat din basculante direct în noroi, deși cîțiva pași mai încolo lăzile metalice așteptau goale. Cine suportă chiriile utilajelor, salariile muncitorilor și, mai ales, pierderea zilelor respective în înălțarea construcțiilor?

Asemenea anomalii se manifestă și în ultima verigă a „lanțului" productiv — desfacerea mărfurilor finite. Și ele iau forma refuzurilor din cauza calității necorespunzătoare a produselor livrate beneficiarilor. Exemplele sînt încă numeroase și se localizează în întreprinderile industriei ușoare, industriei constructoare de mașini, industriei metalurgice, economiei forestiere. **Întreprinderile care au multe refuzuri de mărfuri, din cauza calității necorespunzătoare, constituie poate cel mai elocvent exemplu al lipsei de intervenție în diferitele faze ale ciclului productiv.** Nu se intervine la recepționarea materiei prime și materialelor, nu se intervine în prelucrarea lor, iar controlul tehnic de calitate acceptă orice i se pune sub ochi, activitatea lui devenind în acest caz formală. Conducerile acestor întreprinderi mizează, oare, pe faptul că pot pompa pe arterele economiei naționale unele produse ce nu răspund exigențelor maxime?

Lichidarea promptă a oricăror scăderi de ritm în mersul dinamic și atît de armonios al activității de producție nu este o chestiune facilă. Calitățile pe care trebuie să le îndeplinească în acest sens conducerile de întreprinderi sînt multiple. **Sistemul informațional și operațiile de analiză — decizie — înlăturare operativă a defecțiunilor, e nevoie să funcționeze perfect.** Ponderea cea mai mare o capătă însă operațiile informaționale, de depistare a neajunsurilor și în primul rînd a celor care ulterior ar putea genera cele mai grave consecințe. **Aceasta ține de capacitatea oricărei conduceri de unitate economică de a gospodări și multiplica valorile materiale și bănești de care dispune.**

Dan MATEESCU

„LAMINORUL"-BRĂILA
Secția de lanțuri în funcțiune

La Uzina „Laminorul" din Brăila a intrat în funcțiune noua secție de lanțuri, proiectată pentru o capacitate anuală de 3 000 tone. Utilajele și instalațiile tehnologice cu care este înzestrată secția sînt de o tehnicitate ridicată. Datorită dotației sale și sistemului modern de comandă și supraveghere, noua secție solicită un număr restrîns de muncitori.

În baza planului de reprofilare a uzinei se află în construcție un laminor cu o capacitate de 45 000 tone pe an, iar la secția trăgătorie se efectuează lucrări de modernizare a producției și de înlocuire a utilajelor vechi cu altele noi, de mare productivitate.

(Agerpres)

VAGON DE MARFĂ PERFECȚIONAT

Pe baza studiilor elaborate de specialiștii întreprinderii, la Uzina de vagoane din Arad a început construcția vagonului gondolă complet închis, prevăzut cu acoperiș rulant. Această perfecționare sporește utilitatea vagonului, făcîndu-l apt și pentru transportul de mărfuri care necesită protejarea împotriva intemperiilor. Totodată se asigură sporirea gradului de mecanizare a lucrărilor de încărcare-descărcare. Randamentul de utilizare a vagonului a crescut cu peste 20 la sută față de tipul vechi.

FERMA A MARCAT UN PAS ÎNAINTE ÎN AGRICULTURA DE STAT

Din experiența I.A.S. Tg. Frumos

Întreprinderea noastră agricolă a trecut cu succes perioada de „rodaj" în care s-au aplicat măsurile organizatorice de constituire a 14 ferme. De la bun început, șefii de ferme și lucrătorii permanenți ai acestora au pornit hotărîți la treabă pentru traducerea în fapt a sarcinilor stabilite. Bilanțul încheiat la sfîrșitul anului este îmbucurător, deși rezervele n-au fost nici pe departe epuizate. La majoritatea culturilor am obținut producții sporite; 2 812 kg grîu în medie la hectar, aproape 3 400 kg porumb, 1 200 kg soia, 20 200 kg la cartofi etc. La ferma pomicolă s-au realizat cîte 38 kg fructe de la fiecare pom în loc de 28 kg cît a fost planificat. Dacă în 1966 la aceeași livadă s-au înregistrat pierderi, anul trecut ferma a dat beneficii de aproape 600 000 lei. Producții ridicate au fost obținute și în zootehnie: 3 660 l lapte pe vacă furajată, față de 3 371 l cît s-a planificat și 201 ouă în medie de la găini, față de 170 prevăzute. În bilanțul anului 1967, centralizat pe întreprindere, semnificativ este faptul că valoarea producției globale planificate a fost depășită cu aproape 8 milioane lei, iar cea a producției marfă cu peste 5 milioane.

La baza acestor succese stau fără îndoială măsurile luate prin noua organizare a agriculturii de stat, la aplicarea cărora a contribuit cu conștiinciozitate întregul colectiv de muncă al întreprinderii. Propuneri pretioase au venit din partea șefilor de ferme. Ca urmare a inițiativei medicului veterinar Nistor Calancea, șeful fermei de porci de la Războieni, de a produce pe plan local furajele combinate necesare pentru hrana porcilor s-a evitat transportul acestora de la distanțe mari, rezultînd importante economii; prețul acestora e mai redus acum cu 0,35 lei pe kg. Numai această măsură a adus fermei respective economii în valoare de 385 000 lei.

Pe această linie se înscrie și inițiativa inginerului Vasile Roșca, șeful fermei de vaci Războieni, care, în vara anului trecut, a organizat folosirea tuturor resurselor de masă verde, reușind să însilozeze 1 000 tone de furaje peste plan. Și la ferma Ruginoasa, unde în anii din urmă produsele animale erau scumpe din cauza prețului de cost al furajelor mult prea ridicat, s-a acordat o atenție sporită amplasării plantelor furajere, a densității optime și în general a aplicării metodelor agrotehnice la aceste culturi, încît ferma are în prezent excedent de nutrețuri.

Acolo unde am observat că unele măsuri nu duceau la valorificarea imediată, cu eficiență economică, a rezervelor ivite prin noua organizare a agriculturii de stat, a intervenit deseori consiliul de administrație al întreprinderii. Spre exemplu, ne-am ocupat îndeaproape de cooperarea echitabilă între ferme, deși de la început am avut grijă ca acestea să nu depindă unele de altele și să aibă, pe cît posibil, fiecare, un ciclu închis de producție. Fermele zootehnice, bunăoară, au teren propriu repartizat pentru baza furajeră.

În perioadele de vîrf s-a organizat cooperarea între ferme cu utilaje și cu brațe de muncă. În toamnă, ferma Strunga a primit de la ferma Belcești 4 combine C-1 pentru a urgenta treierișul celor 250 ha cu soia, plătind bineînțeles cheltuielile necesitate de funcționarea combinelor. Prin această cooperare ferma Belcești nu a rămas cu nimic în pagubă, scoțîndu-și și cheltuielile, iar ferma Strunga și-a adunat la timp și fără pierderi recolta. De asemenea, atunci cînd fermele vegetale au livrat cocenii de porumb fermelor zootehnice, consiliul de administrație al întreprinderii a intervenit în fixarea unor prețuri convenabile de 70 lei tona și nu 40 lei cum era inițial în plan sau 120 lei cum se stabilise prin acordul de cooperare.

Consiliul de administrație stimulează inițiativele șefilor de fermă, dar, atunci cînd este cazul, intervine cu promptitudine, urmărind să înlăture greșelile din partea unora. Ing. Manole Hogaș, de la ferma Hălăucești, a fost sancționat cu retrogradare pe timp de o lună pentru că nu respectase tehnologia stabilită cu privire la recoltarea și însilozarea furajelor. Deoarece, în repetate rînduri, medicul veterinar George Bucur n-a ținut cont de hotărîrile consiliului de administrație și n-a folosit cum trebuie baza tehnico-materială, am fost nevoiți să-l schimbăm din funcția de șef de fermă.

Una din preocupările noastre permanente este ca o dată cu sporirea producției, în toate sectoarele, să luăm măsuri de reducere a prețului de cost. Anul trecut am reușit să reducem prețul de cost pe tona de grîu cu 250 lei, pe tona de porumb cu 190 lei, iar tona de soia s-a obținut mai ieftin cu 219 lei față de prețul de cost planificat. De asemenea au fost reduse cheltuielile de producție stabilite și în zootehnie. De exemplu, hectolitrul de lapte s-a realizat cu 129 lei, față de 152 lei planificat.

Ca urmare, I.A.S. Tg. Frumos a încheiat anul 1967 cu un beneficiu de 8 920 000 lei. Asta înseamnă că am realizat mia de lei producție marfă cu 854 lei, față de 959 lei planificat. Semnificativ este faptul că, prin noua formă de organizare a agriculturii de stat, fostele G.A.S. Hălăucești, Strunga și Ruginoasa, care în anii din urmă dădeau pierderi, anul trecut au dat beneficii.

În cadrul dezbaterilor privind planul de producție pe anul în curs, numeroși specialiști și lucrători au venit cu propuneri și sugestii prețioase. S-a stabilit printre altele extinderea mecanizării lucrărilor nu numai în cultura mare, ci și în zootehnie. Îndeosebi se extinde mecanizarea la producerea furajelor. Pentru mărirea substanțială a producției începînd din toamnă, s-au transportat peste 32 000 tone gunoi de grajd la cîmp. La încărcarea gunoiului s-au utilizat greifere, iar descărcatul s-a făcut prin basculare. S-au preconizat măsuri importante și pentru extinderea mecanizării la mulsul vacilor, administrarea furajelor la iesle, evacuarea gunoiului din grajduri cu ajutorul racletilor etc. În 1968 vom extinde astfel de lucrări la toate grajdurile. Totodată, în vederea măririi efectivului de vaci la peste 3 000 capete, vom mai ridica noi grajduri dotate cu instalații mecanizate. De asemenea, vom construi o îngrășătorie de porci, prin care vom închide circuitul în acest sector.

Considerăm că sînt încă rezerve mari de sporire a rentabilității fermelor și este de datoria noastră, a consiliului de administrație, a fermierilor, a tuturor lucrătorilor să le descoperim și să le punem în valoare. Vom acorda mai multă atenție aprovizionării fermelor, ajutîndu-le totodată la desfacerea operativă a produselor, îndeosebi a celor perisabile. De asemenea, studiem posibilitățile de perfecționare a colaborării între ferme și sectoare.

Nu peste mult timp vom începe campania agricolă de primăvară. Consiliul de administrație a stabilit deja măsurile tehnico-organizatorice necesare — măsuri care nu vor fi impuse automat, ci vor da posibilitatea specialiștilor din ferme să-și manifeste inițiativa creatoare pentru valorificarea rezervelor interne de creștere a producției și a beneficiilor.

Ing. Ion GHEORGHIU
directorul I.A.S. Tg. Frumos, județul Iași

Sere în cooperativele agricole

La Tomnatic, Macea, Curtici și Jimbolia, comune situate în principalele bazine legumicole din Banat, au intrat în producție 12 ha de sere de tip industrial construite de cooperativele agricole de producție în regie proprie, cu ajutorul creditelor acordate de stat. Și alte cooperative agricole au trecut la amenajarea de sere de acest tip. În cursul anului, suprafața serelor industriale va spori cu încă 15 ha, ce se vor construi în comun de mai multe cooperative din zonele legumicole Arad, Timișoara și Sinnicolau-Mare. La acestea, cooperatorii vor mai adăuga aproape 100 ha seresolar, precum și însemnate terenuri legumicole protejate cu folii de mase plastice. Cultura legumelor irigate va fi și ea extinsă cu 9 500 ha, suprafață de două ori mai mare decît anul trecut.

„Premo"-Roman

BACĂU (corespondentul „Scînteii"). — La întreprinderea de prefabricate din Roman a început construcția unei noi secții de tuburi de presiune din beton precomprimat. Noua hală de fabricație, în suprafață de 7 000 mp, va fi înzestrată cu utilaje moderne, organizate pe două linii tehnologice pentru tuburi „premo" cu diametrul de 600 mm și 800 mm. Anual se vor produce aici peste 100 000 metri tuburi de presiune, care vor fi folosite la lucrări de alimentare cu apă, irigații, canalizări. Concomitent cu execuția noii hale se construiesc și o stație de compresoare de mare capacitate, o stație pentru probe de presiune, un depozit de produse finite. Prin intrarea în funcțiune a noii secții, capacitatea de producție a întreprinderii va crește cu circa 20 la sută.

Ce fel de asistență solicită cooperativa agricolă de producție

Balta Doamnei. Comparativ cu alte localități rurale ale județului, natura n-a fost deloc zgîrcită cu această așezare prahoveană. Pămîntul este bun, roditor. Ialomița, care străbate teritoriul comunei, oferă condiții dintre cele mai favorabile pentru extinderea irigațiilor și, pe această cale, pentru reducerea simțitoare a efectelor negative ale secetei. Surprinde, prin urmare, faptul că de ani de zile cooperativa agricolă de aici obține rezultate slabe, nu reușește să valorifice cît de cît mulțumitor condițiile naturale amintite, precum și iscusința și hărnicia membrilor ei.

Normal ar fi fost ca această stare de lucruri care dăinuie de mai mulți ani să nu-i lase indiferenți pe cooperatori. Or, trebuie spus că, contrar propriilor interese, ei n-au intervenit energic și operativ pentru curmarea lor. Au trebuit să treacă ani de zile pînă cînd, în sfîrșit, în cadrul ultimei adunări generale, au hotărît să facă ordine în „casa" lor. Cu acest prilej a fost eliberat din funcție vechiul președinte, a fost restructurat consiliul de conducere etc. De ce s-a ajuns la măsuri atît de drastice? Iată, mai jos, principalele motive.

Este cunoscută importanța pe care o prezintă pentru bunul mers al treburilor obștești respectarea strictă a democrației cooperatiste și a principiului conducerii colective, precum și existența în fruntea cooperativelor agricole a unor președinți capabili, buni organizatori, apropiați de oameni, care nu uită nici o clipă că, în fond, nu sînt altceva decît mandatari ai obștii. La Balta Doamnei, sub privirile nepermis de îngăduitoare ale organelor locale de partid și agricole, nu s-a ținut cont de aceste cerințe elementare.

„De la un timp fostul președinte cădea din greșeală în greșeală — ne relatau cooperatorii cu care am stat de vorbă. Neglija sarcinile ce-i reveneau, nu controla cu lunile anumite sectoare, lua măsuri de unul singur, nesocotea părerile oamenilor, indicațiile adunării generale și sfaturile specialiștilor, se certa cu membrii consiliului de conducere care voiau să-l ajute în mod cinstit, refuzînd să mai vorbească cu ei luni de zile. În plus, tolera abaterile unor cooperatori, chiar dacă acestea aduceau prejudicii avutului obștesc, nu intervenea energic pentru sancționarea lor".

Evident, un asemenea „stil de muncă" n-a fost de natură să creeze în sînul cooperativei un colectiv bine sudat, care să acționeze hotărît, unit și entuziast, pentru prosperitatea averii obștești și, implicit, a fiecărui cooperator.

Acesta este, prezentat succint, trecutul. Ce va rezerva însă viitorul? Va însemna el oare un reviriment în activitatea cooperativei?

— „În cooperativă avem doi ingineri — ne spunea tov. **Ion Stoian,** noul președinte. Un al treilea specialist, medicul veterinar de circumscripție, se va ocupa în mod special de sectorul zootehnic. Cu ajutorul acestora am alcătuit un plan de producție bun, care credem că ține seama în mai mare măsură de posibilitățile de care dispunem. Am pus ordine, totodată, într-o serie de probleme organizatorice cum ar fi organizarea brigăzilor și echipelor, defalcarea sarcinilor de plan etc. Acum ne pregătim pentru începerea campaniei. În general, stadiul lucrărilor este destul de avansat: am asigurat toată sămînța necesară, am fertilizat, la începutul lunii februarie, cu cîte 100 kg azotat de amoniu la hectar, întreaga suprafață însămînțată cu păioase de toamnă, am transportat la cîmp, în grădina de legume, circa 1 000 tone de îngrășăminte organice etc. În orice caz, înțelegerea și hotărîrea care domnesc astăzi în mijlocul consiliului de conducere, ajutorul pe care îl primesc din partea oamenilor, mă fac să cred că la toamnă vom avea de numărat mai mulți boboci decît acum un an".

Subliniind acest început promițător, suflul nou care se simte în cooperativă nu putem trece cu vederea anumite minusuri, greșeli sau omisiuni observate în planul de măsuri stabilit, care dacă nu vor fi eliminate în cel mai scurt timp pot face ca schimbările în bine așteptate să nu se producă decît într-o mică măsură. Despre ce este vorba?

Despre retribuția suplimentară a țăranilor cooperatori, despre rolul extrem de important al acestei forme de cointeresare a oamenilor în sporirea producției s-a scris și s-a vorbit atît de mult încît credem că nu mai există cineva care să se îndoiască de eficacitatea ei.

— Și noi vom aplica această măsură de cointeresare ne-a spus tov. **Dumitru Sevastian,** contabilul șef al cooperativei. Știm ce însemnătate prezintă. Deocamdată însă ne vom limita doar la nivelul brigăzilor.

Adică, practic, la extrem de puțin. De ce nu s-a mers mai departe, nu s-a organizat aplicarea retribuției suplimentare pe echipe, pentru a adînci cointeresarea materială a cooperatorilor, a determina pe fiecare om să lucreze cît mai bine pămîntul, să obțină recolte cît mai mari?

Lipsa unui sprijin calificat, eficient și operativ, încă din perioada întocmirii planului de producție pe 1968, care să canalizeze judicios preocupările și eforturile materiale ale cooperatorilor, se face simțită și în alte domenii. Iată doar cîteva cazuri.

Spuneam mai înainte că, datorită participării nesatisfăcătoare la lucru a unor cooperatori, sînt perioade cînd nu se poate face față la timp volumului mare de lucrări. Normal ar fi fost ca, avîndu-se în vedere această „experiență", în planul de producție pe 1968 să se prevadă extinderea cît mai largă a mecanizării lucrărilor la culturile cerealiere și la plantele tehnice pentru a putea dirija forța de muncă și atelajele eliberate spre legumicultură. Nici cooperatorii, nici specialiștii care le-au dat ajutor la întocmirea planului de producție n-au prevăzut valorificarea la maximum a acestor posibilități. Faptul că și în 1968 terenul destinat sfeclei de zahăr, bunăoară, va fi prășit tot cu ajutorul unor unelte trase de cai și cu sapa, constituie cea mai bună dovadă în această privință.

Un exemplu și mai semnificativ ni l-a oferit sectorul de investiții. Este adevărat că, în general, fondurile destinate dezvoltării proprietății obștești au fost dirijate cu mai mult discernămînt decît în anii anteriori. Cu un plus de stăruință și atenție din partea organelor agricole, ele puteau să aibă însă o eficiență economică și mai mare. Dacă, de exemplu, consiliul agricol n-ar fi obligat cooperativa — contrar oricăror uzanțe și norme statutare — să cumpere 10 vaci de la C.A.P. Tîrgșoru Vechi, unde în urma schimbării profilului producției a fost lichidată ferma de vaci, ci ar fi îndrumat pe oameni ca, folosind sumele respective, să mai amenajeze pentru irigat, de-a lungul Ialomiței, cîteva hectare, pe care să le cultive cu furaje verzi, cîștigul ar fi fost de cîteva ori mai mare. Motivul? Pe de o parte fiindcă cooperativa ar fi putut să-și asigure creșterea efectivelor de vaci din prăsilă proprie, deci fără nici un fel de nouă investiție, iar pe de altă parte, fiindcă pe terenurile amintite s-ar fi realizat un plus substanțial de furaje verzi, atît de necesare animalelor în luna august, cînd datorită secetei, aceste nutrețuri încep să lipsească, pricinuind realizarea unor producții mici de lapte, sub posibilități.

Toate acestea denotă că, lipsită de ajutorul necesar, noua conducere a cooperativei n-a știut să acționeze hotărît asupra tuturor pîrghiilor care pot ridica activitatea economică a unității pe o treaptă superioară.

Ocupîndu-se cu răspundere și grabnic de lichidarea deficiențelor amintite, Direcția agricolă județeană și Uniunea cooperativelor agricole trebuie să ajute cu răbdare, perseverent, la fața locului noua conducere a cooperativei în rezolvarea importantelor sarcini ce-i revin în conducerea treburilor obștești, să nu admită sub nici un motiv încălcarea democrației cooperatiste, a principiului muncii colective.

Radu ATANASESCU
Constantin CĂPRARU

ÎN JURUL MESEI ROTUNDE

- ŞERBAN CIOCULESCU
- ION FRUNZETTI
- AUREL MARTIN
- NICOLAE BREBAN
- CORNEL REGMAN

despre:

RAPORTUL CULTURII NOASTRE NAŢIONALE CU PATRIMONIUL SPIRITUAL UNIVERSAL

Am să încep cu o constatare care poate fi considerată, la urma urmelor, un loc comun — a spus în cuvîntul său **Şerban Cioculescu**, membru corespondent al Academiei. Toate literaturile, din vechime şi pînă astăzi, au început prin a fi literaturi de imitaţie. Nu ştiu dacă acest lucru este în aceeaşi măsură adevărat şi pentru celelalte arte, dar literatura, îndeosebi în cazul popoarelor care nu intraseră încă în circuitul marilor valori spirituale, a început prin imitarea unor modele ilustre. Bunăoară, chiar scriitorii latini au fost tributari scriitorilor greci. **Asimilarea valorilor unei alte culturi a servit însă întotdeauna scriitorilor autentici ca să facă o întoarcere, la maturitate, asupra realităţilor propriului univers geografic şi social.** Dacă au învăţat ceva de la o literatură superioară, au învăţat — să spunem — tehnica procedeului artistic; dar **materialul viu, de unde începe originalitatea unui creator, l-a putut constitui doar materialul naţional.**

La noi este bine ştiut că primul apel de a părăsi imitaţia a fost acela lansat de Kogălniceanu în programul revistei „Dacia literară". Totuşi, înaintea lui, în cultura românească s-au afirmat mari personalităţi care au dat expresie realităţilor noastre sufleteşti. Mă gîndesc în primul rînd la Dimitrie Cantemir. Despre acest erudit cărturar, N. Iorga spunea într-un loc că era în ţara lui un călător şi chiar, în mod paradoxal, în „Istoria literaturii româneşti", plecînd de la ideea că jumătate din viaţă şi-a petrecut-o pe alte meleaguri, îl încadra în capitolul „ţările noastre văzute de călătorii străini". Cu toate acestea, dacă citim „Descriptio Moldaviae" ne dăm seama că D. Cantemir pătrunsese adînc în firea poporului, fiind primul nostru mare folclorist, primul care ne relevă constantele simţirii populare. Despre altă scriere a sa, romanul politic şi alegoric „Istoria ieroglifică", se poate spune că reflectă mai bine decît o lucrare de istorie competiţiile care existau pentru domnie şi chiar relaţiile de clasă din epocă.

Prin urmare, **de la începuturile noastre literare, chiar cînd am avut scriitori tributari prin procesul formării lor intelectuale unor culturi străine, aceştia s-au integrat organic culturii naţionale.**

Acesta este de altfel şi cazul lui Eminescu, a cărui întreagă cultură ar putea părea, la o primă vedere, extraromânească, datorită cursurilor gimnaziale urmate în Bucovina austriacă, continuate apoi cu studierea filozofiei la Viena şi la Berlin. Sînt împrejurări care nu l-au împiedicat însă ca la maturitate — şi maturitatea lui artistică a venit foarte repede — să exprime în mod desăvîrşit etosul şi etnosul nostru. De aceea, eu nu aş vedea o incompatibilitate între „imitaţie" — înţeleasă, de bună seamă, ca valorificare a ceea ce s-a produs pînă atunci mai semnificativ — şi „creaţie", însă le văd ca etape succesive, întîi într-o literatură şi pe urmă chiar în evoluţia unui scriitor. Este, dacă vreţi, problema ontogenezei şi a filogenezei.

Orice literatură începe prin a fi imitativă. Orice scriitor începe prin a fi imitator, fie de la izvoare locale, fie — din snobism — de la izvoare străine; dar — dacă e scriitor adevărat — **el ajunge să se maturizeze şi clasicitatea lui reprezintă în fond integrarea în spiritualitatea poporului său şi în tradiţia clasică a poporului său.**

Mă gîndesc că problema dublei rădăcini a culturii noastre — pornind din izvorul spiritualităţii naţionale, dar menţinînd o legătură vie şi cu valorile artei şi literaturii universale — poate fi foarte bine pusă în relaţie cu situaţia altor culturi contemporane — a precizat **Ion Frunzetti.**

Nu-mi pot da acum seama dacă, într-adevăr, absolut toate culturile au început, în toate domeniile de activitate, prin a imita. Cred însă că se poate vorbi de aşa-zisele culturi organice, care se dezvoltă dintr-o mare experienţă colectivă, o experienţă intelectuală şi afectivă legată de modul de trai statornicit de milenii într-un anumit fel; şi printre aceste culturi organice trebuie numărată şi cultura poporului român, care, spre deosebire de culturile altor regiuni europene, şi-a păstrat din străvechi timpuri pînă azi anumite trăsături dominante.

Pentru poporul român, în momentul realizării prezenţei unei conştiinţe a toate reflectoare — cum este un scriitor sau un mare artist — cred că problema a fost nu atîta de a nu-l lăsa să imite alte culturi, cît să-l propulseze, realizînd o anumită mutaţie, dintre coordonatele culturii originare româneşti între coordonatele culturii europene.

Am ascultat ceea ce spunea profesorul Serban Cioculescu în legătură cu Dimitrie Cantemir şi Mihail Eminescu. În ceea ce îl priveşte pe Cantemir, el a descoperit, într-adevăr, valorile noastre naţionale cu ajutorul instrumentelor puse la dispoziţia lui de o afinare a capacităţii sale investigatoare prin cultura greacă şi prin culturile occidentale pe care le-a asimilat în decursul adolescenţei. Pentru Eminescu însă, procesul a fost, cred, altul. Chiar dacă a învăţat şcoala secundară în Bucovina austriacă, iar pe urmă a fost student la Viena şi a încercat apoi să se specializeze la Berlin, el a făcut o altă şcoală, mult mai puternică, în tot cursul adolescenţei şi primei sale tinereţi: şcoala aceluia care a trăit realităţile româneşti în toate provinciile locuite de români, călătorind din Moldova prin Bucovina, Crişana, Ardeal, Banat, Oltenia şi Muntenia, în aşa fel încît cultura organică populară el a asimilat-o prin trăire directă, fără nici un fel de intrusiune bibliografică.

Dimitrie Cantemir a descoperit Moldova în momentul în care a avut de-a face cu realităţile politice româneşti. Eminescu şi-a descoperit Moldova pe dinăuntru şi cu ajutorul ei restul provinciilor. Eminescu-folcloristul pus în valoare de postume, Eminescu care culegea în regiunea Arad poveşti populare cu grija de a nota fonetica exactă a celui pe care îl asculta, cum a făcut de altfel şi în Moldova şi în Bucovina, demonstrează o conştiinţă a valorii artistic-literare şi documentar-istorice a producţiei populare, conştiinţă ce nu i-a venit numai din şcoala germană, deşi e drept că circula în Europa centrală a acelui timp ideea herderiană a valorii folclorului ca **Urkultur.**

Putem spune că Eminescu-creatorul s-a format într-un mediu românesc înainte de a se fi format ca gînditor în mediul culturii germane, că există în primele sale poezii lucrări care, publicate postum, demonstrează clar că, încă de pe la vîrsta de 17—20 de ani, scriitorul ar fi putut să înlocuiască o întreagă filogenie ulterioară, care cuprinde şi pe Arghezi, şi pe Barbu, şi pe Lucian Blaga, şi pe Ion Vinea, pentru că producţia lui a avut în vedere ceea ce s-a dezvoltat înainte şi a intuit drumurile dezvoltării viitorului.

Sigur că s-a perfecţionat, că a trăit o anume experienţă datorită romantismului german, că l-au influenţat şi alte moduri de gîndire lirică şi de flexiune melodică a versului. Ceea ce este netraductibil în poezia lui aparţine însă ecourilor unor structuri lirice produse de constelaţia noastră spirituală, ecouri ce nu pot fi în nici un caz ale altei culturi, ci reprezintă fragmente dintr-o mitologie care ne este proprie nouă.

Cred că nimeni în critica românească n-a prezentat lucrurile acestea mai bine decît regretatul profesor Tudor Vianu, care, în cartea lui din tinereţe despre Eminescu, a arătat pertinent în ce constă formula asociativă proprie liricii poetului: fuziunea ideesentiment, topirea gîndului în simţire, rezolvarea cugetului în afectivitate, înţeleasă ca unitate a extremelor registrului afectiv. E vorba de suferinţa dureros de dulce, de farmecul dureros, de romantica plăcere de a suferi sau de o suferinţă a plăcerii care creează într-un sens propriu lui Eminescu o anumită mitologie afectivă, demonstrată de Tudor Vianu ca fiind aceeaşi în esenţă, în modelele populare ale literaturii româneşti. Echivalentele formulei eminesciene a dorului indistinct resimţit, ca o stare acaparantă fără obiect exterior a sufletului dornic de reintegrare în întreg, pot fi studiate încă şi sînt convingător comparabile cu formulele liriciii populare.

În plastica românească lucrurile se petrec într-un mod asemănător. Privind din exterior se poate aprecia că plastica noastră s-a format sub aspectul ei de cultură modernă plastică în secolul al XIX-lea, prin „imitaţie". De altfel, încercarea de a sincroniza — cum a spus Lovinescu — cultura plastică românească cu cea europeană a stat şi la baza primelor manifestări de artă cultă românească în secolul al XIX-lea. Nu mai vorbim de faptul că au trecut pe aici atîţia artişti străini care şi-au oferit serviciile lor platnicilor amatori de artă, în acelaşi timp în care se ridicau din rîndurile poporului român artişti ce încercau să ajungă la nivelul atins de arta occidentală mai de mult.

Cu toate acestea, nu trebuie uitat că **primii slujitori ai artelor plastice româneşti nu datoresc totul „imitaţiei". Avînd o experienţă anterioară pe artă populară ei nu s-au format pe de-a-ntregul şi de la început la şcoli de esenţă occidentală, ci numai s-au perfecţionat la aceste şcoli, ajungînd la conştiinţa deplinătăţii meşteşugului lor, la formularea necesităţii de a-şi traduce lăuntrul după ce au avut o primă experienţă estetică, o trăire spirituală de ordinul receptării frumosului prin intermediul artei populare.** Negulici, fiul unui preot din Cîmpulung, a fost hărăzit din tinereţe să facă parte dintr-un atelier de broderie populară; Iscovescu a început să lucreze într-o casă în care tatăl său, zugrav de biserici, repeta la infinit formule tematice tradiţionale. Marii noştri artişti ai secolului al XIX-lea, ca şi cei ai secolului al XX-lea sînt majoritatea de extracţie ţărănească. Ştefan Valbudea este Ştefan Ionescu de la Valea Budei, în Prahova, crescut la Bucureşti după ce rămîne orfan. Ioan Georgescu este, în a doua sau a treia generaţie, ţăran; Dimitrie Paciurea poartă un nume de familie omonim cu al unei comune de lîngă Dunăre, între Corabia şi Turnu Măgurele, la origine cuvîntul „paciure" însemnînd baci de rînd la stînă. Nicolae Grigorescu se naşte la ţară şi preferă să trăiască acolo atunci cînd poate alege; Aman îşi trăieşte prima parte a vieţii, pînă cînd pleacă la Paris, ca un mic boier de provincie, adică tot printre ţărani şi tot în prezenţa artei populare; Luchian beneficiază la moşia moldovenească unde i se stabiliseră părinţii după demisia din armată a tatălui său de aceeaşi cunoaştere directă a artei populare.

Fiecare dintre ei năzuieşte să ajungă la nivelul artei occidentale a timpului, dar fiecare dintre ei are o experienţă artistică pînă în momentul cînd intră în contact cu marea artă a epocii lor. Lucrul acesta mi se pare generalizabil pentru aproape întreg domeniul artei plastice româneşti.

„Dumneata consideri deci — a intervenit **Şerban Cioculescu** — că există la fiecare mare artist care la un moment dat intră în atingere cu arta occidentală, cu manifestările ei majore, un fond de trăire organică a adolescenţei, o formare aproape inconştientă, datorită experienţei, trăirii directe".

„Într-adevăr — a confirmat **Ion Frunzetti** — cred că se poate vorbi de o influenţare neintenţionată şi de o receptare oarecum pasivă a mediului artistic în primii ani ai vieţii unui artist. E mai puternic mediul spre care artistul nu se îndreaptă cu intenţia de a i se integra estetic. Dacă ar fi să ne exprimăm printr-o metaforă, aşa cum astrologii vechi susţineau că pruncul trăgînd primul gît de aer într-un anumit complex de radiaţii cosmice, faptul acesta va determina funcţiile lui biologice şi psihice, am impresia că există de asemenea un fel de a te trezi la viaţa estetică într-un anumit context, în clipa cînd ai întîiul şoc al frumosului, primul moment de reală emoţie estetică. Este vorba de momentul în care omul ghiceşte cosmosul în întregimea lui fără să fi făcut filozofie niciodată şi fără să fi explicitat în fraze cu subiect şi predicat lucrul acesta, cînd pricepe care este locul său în lume şi în viaţă, fără a filozofa. Frumosul, întruchipat nemijlocit de către natură sau mijlocit prin artă, îi revelează astfel ordinea existenţei".

Exemplul lui Eminescu, invocat de antevorbitorii mei — a spus în continuare **Aurel Martin** — mi se pare şi mie întru totul elocvent. El are, fireşte, valoare de etalon şi, tocmai de aceea, poate oferi sugestii dintre cele mai interesante. Într-adevăr, la ora cînd intra mai viu, mai susţinut, mai direct în contact cu literaturile şi culturile străine, poetul acumulase un fond folcloric autohton de covîrşitoare însemnătate în procesul său de formare estetică. Nu-i însă mai puţin adevărat că — dovadă poemul „Epigonii" — parcursese şi tot ceea ce număra mai caracteristic cultura română şi ca expresie artistică şi ca gîndire teoretică. Mai mult, aderase pe temeiuri ce sînt, neîndoielnic, şi temperamentale, structurale, la ideologia literară paşoptistă, romantică. Anii petrecuţi la Viena şi la Berlin, cunoştinţele dobîndite acolo, familiarizarea cu teorii folclorice mai vechi şi mai noi, dar mai ales cu romantismul de o anumită coloratură, inclusiv cu cel filozofic, îl deschid, negreşit, drepturi noi, perspective noi, un univers populat cu alte realităţi materiale şi spirituale decît cele frecventate prin fradiţie de către cultura noastră. Întîlnirea a fost fecundă, fără a neutraliza sau anihila însă datele şi experienţele anterioare ale personalităţii eminesciene. Dimpotrivă **contactul cu un alt mod de a înţelege şi interpreta existenţa, îi îngăduie poetului să aibă despre sine şi despre lume o viziune îmbogăţită, încît aplicat asupra unor realităţi care interesaseră şi înainte pe scriitorii români sau care interesau deopotrivă şi obştea contemporană, ei le redescoperă de la un nivel de percepţie şi de reprezentare mult mai cuprinzător.** Întîlnirea cu valori ale culturii universale i-a pus la îndemînă şi alte mijloace de investigaţie estetică decît cele cultivate de Bolintineanu şi Alecsandri, o vreme zei tutelari ai poeziei sale, dar nu l-a convertit în epigon, aşa cum nu i-a convertit în epigoni nici pe Cosbuc contactul cu marile literaturi antice ori moderne pe Macedonski lecturile sale franceze sau pe Blaga expresionismul german. Situaţia e comună, de altfel, tuturor creatorilor autentici: **revelaţia altor culturi nu i-a dus la destrămarea fondului naţional, ci la o potenţare a acestuia, înlesnindu-le valorificarea lui dintr-un unghi sensibil mai deschis. De fiecare dată are loc, în măsura în care există nişte afinităţi de structură, un proces de asimilare, de apropiere, încît elementele noi sînt însuşite ca bun propriu.** Sîntem, cred, unul dintre popoarele cele mai asimilante dovedind, în privinţa aceasta, o capacitate de absorbţie dintre cele mai interesante; sufletul românesc, cultura românească sînt deschise, practic, oricăror sugestii, cu condiţia, fireşte, ca ele să găsească realmente teren favorabil la indivizii care le recepteazâ. **Asimilînd, nu ne adaptăm, ci, semn al vitalităţii, adaptăm şi, dacă ceea ce înriureşte — conştient sau nu — corespunde într-adevăr nevoilor noastre, reţinem şi dezvoltăm în continuare.** Aşa se explică de ce, vorba lui Simion Bărnuţiu, au trecut peste noi şi hunii şi goţii şi alţii, dar nu ne-am hunit şi nu ne-am goţit, ci ne-am păstrat fiinţa naţională, iar în domeniul literaturii şi artei, în pofida influenţelor de variate naturi, n-am receptat, la nivelul talentelor reprezentative, decît ceea ce convenea structurii noastre. **Între impulsul intern şi sugestia externă, între dominantele de specific naţional şi alte moduri de transfigurare estetică, marile personalităţi — personalităţile-etalon — realizează o sinteză de ordin superior care poate fi punct de sosire sau punct de plecare al unui proces absolut firesc şi absolut necesar, cu răsunet de aceea în planul general al literaturii şi artei naţionale.** Nu lipsesc, evident, din competiţie, nici imitatorii, inşi lipsiţi îndeobşte nu numai de har, ci şi de spirit critic, autori de localizări, admiratori fără rezerve, fără discernămînt, ai altor culturi, incapabili să asimileze, fără a se contagia mortal, cutare sau cutare inovaţie produsă peste hotare. Preluînd-o, ei devin sclavii dezarmaţi ai unor formule pe care însă, nu o dată, reuşesc să le discrediteze. Exemplele nu lipsesc, precum se ştie, din nici o cultură. Nu lipsesc deci, nici la noi. Chiar dacă uneori, eufemistic, se numeau, citeodată, experimente. Din fericire, în cazul scriitorilor autentici, momentele de derută sînt trecătoare. Mai de vreme sau mai tîrziu, ei se redescoperă, aşa cum — ca să citez un singur nume — s-a redescoperit, după un deceniu şi mai bine de tribut plătit cu docilitate şi sîrguinţă parnasianismului şi simbolismului francez, mai exact spus inspiraţiei livreşti, Ion Pillat, unul dintre cei mai culţi şi mai informaţi poeţi români. Cu momentul tradiţionalist şi cu cel neoclasicist al evoluţiei sale, fără a renunţa, se înţelege, la instrumentele însuşite anterior, mînuindu-le, dimpotrivă, cu indiscutabilă dexteritate, el realizează tipul de sinteză de care vorbeam mai înainte, o experienţă creatoare ce s-a dovedit — prin influenţa exercitată şi ulterior — dintre cele mai rodnice. Ce a însemnat în cazul lui, extrem de instructiv şi el, contactul cu literaturile străine? O dată, în prima fază, de preluare necritică, de digitaţie, un soi de despersonalizare, ce ne îngăduie să-i considerăm volumele anterioare lui 1919, reflexe româneşti ale unei mişcări literare franceze, apoi, într-a doua fază, inaugurată de ciclul „Florica", regăsirea „pridvorului străbun" şi, în fine, o a treia fază, gîndită sub scutul Minervei, sinteza foarte modernă, superioară a spiritului autohton cu valorile nemuritoare ale umanităţii, cînd Pillat nu mai e judecat atît ca entitate într-o serie oarecare, cît ca valoare relativ autonomă, reprezentativă, sincronică altor valori.

Aş mai da un exemplu, din sfera altei culturi, care mi se pare că poate susţine unele din părerile afirmate pînă acum — a intervenit **Ion Frunzetti.** Acum cîtăva vreme am avut prilejul să vorbesc la un Congres internaţional cu esteticianul indian Mulk Radj Anand care a studiat relaţia dintre muzică şi plastică, dintre cuvînt şi sunet, pe de o parte, şi vizualitate pe de alta; el îmi spunea cît de utilă a fost pentru trezirea conştiinţei estetice a specificului culturii indiene activitatea unui muzician străin de India, un englez pe nume Cyril Scott, care a şi publicat o carte despre muzica indiană. Cyril Scott nu este nicidecum un geniu muzical, ci doar un meşteşugar cinstit, un compozitor oarecare, dar inspirîndu-se din folclorul bogat al acestei ţări, le-a adus indienilor la cunoştinţă anumite moduri pe care, obişnuiţi cu ele prin repetiţia unor structuri gata constituite, ei nu le mai puteau percepe singuri. Şi aceasta pentru că abia extrăgînd, izolînd motivul popular din structura melodică gata constituită, care ajunge un fel de loc comun, devii conştient de el. Şi la noi se poate da exemplul unor compozitori integraţi în folclor dar care aproape că nu mai puteau ieşi din acest cadru; tocmai de aceea ei nu ne aduc prin opera lor la cunoştinţă ceea ce înseamnă motivul popular, aşa cum ne aduce Enescu după ce a trecut prin cultura universală. Întoarcerea lui Enescu la arta populară care l-a influenţat din copilărie se petrece după ce a înţeles modul gregorian şi modurile eoliene ale muzicii vechi greceşti. Dacă Enescu revine la arta populară, în modul cel mai dramatic aceasta se cheamă la el „Oedip" fiindcă arta românească de tip adînc este, în fond, mai curînd strigătul lui Oedip orb decît reproducerea tale-quale a unor motive şi melodii populare.

Asemenea elemente, de ordinul structurii adînci, le poţi percepe abia după ce au fost o dată dezarticulate din contextul lor şi apoi reintegrate într-alt context cu ajutorul unei sinteze realizate cu sprijinul cunoştinţelor transmise de cultura universală. Drumul făcut de Enescu este acelaşi drum făcut de Brâncuşi, adică întoarcerea la nişte rădăcini mai profunde ale trecutului românesc.

Ignorînd sensibilitatea modernă şi mijloacele ei de exprimare este evident că nu se pot crea opere durabile şi profunde — a ţinut să precizeze şi **Nicolae Breban.** Dezvoltarea nemaipomenită a telecomunicaţiilor, a presei face cu atît mai imposibilă, în epoca modernă, izolarea într-o „feudă culturală" în care ierarhia valorilor şi dezvoltarea gustului să nu se dezvolte decît în urma unor parametri „strict locali". Cei ce evită şi resping compararea sau discutarea unor opere naţionale într-un context mai larg nu pot invoca decît pretexte puerile şi depăşite. Nu trebuie însă să uităm că opere majore, definitorii pentru profilul umanităţii, au răsărit uneori de pe un sol neaşteptat, că din orice punct se poate „forja" în profundul conştiinţei individuale. Tocmai de aceea consider că sînt binevenite traducerile tipărite în anii din urmă de editurile noastre — şi sperăm că ele vor fi din ce în ce mai competent realizate —, că această lărgire cuprinzătoare a orizontului poate contribui la formarea climatului necesar apariţiei unor creaţii valoroase. Există în artă, ca şi în tehnică, nevoia unei „bibliografii" la zi — ca să mă exprim simplist — şi nu se pot naşte mari opere şi mari gînduri într-un climat de ignoranţă. Cunoscînd, să zicem, literatura unui Faulkner, a unui Joyce sau Thomas Mann, modul lor de a sonda universul complex al personajelor pe care le-au întruchipat, te poţi apropia, în ultimă instanţă, mult mai eficient şi mai creator de propria ta realitate. Creaţia mare e o formă a unei febre lucide, mature, ce nu poate fi învinsă decît de propriile-i forţe, de propria-i slăbiciune.

Orientarea creatorului spre culturile care — în straturi succesive — au produs profilul spiritual al umanităţii mi se pare revelatoare pentru capacitatea creatoare a unui artist. **„Asimilarea" valorilor unei mari culturi care să impulsioneze apoi împlinirea celei originare, autohtone, este, cred, semnul unei înzestrări puternice, al unei mari vitalităţi creatoare. A nu te opri la fenomene laterale, accidentale şi ieftin spectaculoase, ale unei culturi străine, ci a încerca să-i aprofundezi, la rîndul ei, „specificul" pentru a putea apoi, creator, să-ţi delimitezi şi propulsezi originalitatea naţională în acest cadru înalt şi stimulatoriu, mi se pare a fi unul din dezideratele artei noastre contemporane. O structură viguroasă artistică nu se „topeşte" în faţa unei mari şi adînci arte străine, nimeni nu trebuie să se teamă că, în contact deschis cu marile civilizaţii europene, fondul nostru etnologic şi ideologic s-ar putea degrada sau diminua.** Dimpotrivă, numai în urma acestui „contact", al unei trăiri complexe a unor realităţi şi destine umane universale, arta noastră viitoare şi prezentă îşi va putea fixa, şi încă cu strălucire, profilul şi timbrul ei unic.

Ilustrativă pentru discuţia noastră — a spus **Cornel Regman** — mi se pare şi una dintre perioadele cele mai interesante din istoria literaturii române, deosebit de fertilă în experienţe şi rezultate, aceea dintre cele două războaie mondiale. Este o perioadă în care s-au afirmat şi au dat opere fundamentale cei mai de seamă scriitori ai literaturii contemporane şi în care şi-au făcut ucenicia şi mulţi dintre cei aflaţi azi la vîrsta matură. E o perioadă de creaţie deplin responsabilă, în care sentimentul, voinţa şi atitudinea scriitorului că străduinţa şi experienţele lui duc la realizări de artă sînt dominante. **Această voinţă de a se realiza ca artist n-a împiedicat pe nici unul din scriitorii însemnaţi ai epocii — şi sînt mulţi aceştia — de a se simţi prin opera lor răspunzători de cauza culturii româneşti, pe care o vedeau ferită de moft şi intinare.** Este şi explicaţia faptului că prea zburdalnicele exerciţii dadaiste ale unui tineret uşor inflamabil au trecut mai degrabă neluate în seamă, lucrarea lor în direcţia fisiunii, a dezagregării cu orice preţ nefiind gustată de cei mai mulţi creatori contemporani, înzestraţi în genere cu un instinct foarte puternic al construcţiei, al sintezelor, pe un teren tot de ei consolidat prin muncă tenace.

Într-adevăr, era epoca unor mari sinteze în creaţia artistică şi literară românească, epocă de ancorare temeinică, de loc academizantă dar şi de loc uşuratică, mai de grabă de sondaje temerare, cu unelte perfecţionate, în solul spiritual autohton, de investigaţie potenţatoare — din perspectiva veacului — a variatei realităţi româneşti.

Rezultatul acestei investigaţii pentru literatură? Romanul românesc — formulă de o diversitate extrem de îmbucurătoare, în ciuda tinereţii lui pe meleagurile noastre. Poezia românească, mai ales, în cadrul căreia poeţii epocii 1920—1940 formează cel mai impunător capitol. Critica românească, în fine, atingînd un nivel de maturitate de la înălţimea căruia lucrarea de sinteză, fără a părăsi intuitivul, devine nu numai cu putinţă, dar domină preocupările epocii.

Aceste cîştiguri decisive nu sînt întîmplătoare. Ele sînt rodul îngemănat a cel puţin două serii de operaţii, intrate în deprinderea artistului, devenite a doua lui natură: pe de o parte rafinarea necurmată a mijloacelor, a sensibilităţii prin cultură şi exercitarea unui oficiu de cultură, aşezarea lor favorabilă în consensul mişcării veacului, în direcţia optimei receptivităţi; pe de alta, o meditare profundă, autentică asupra materiei de lucru care e uneori însăşi viaţa sufletească a artistului modelată într-un anume chip, alteori realitatea exterioară, societatea, o anumită societate, individul conformat specific sau civilizaţia naţională.

Rezultatele au putut fi uneori mai substanţiale, alteori mai puţin, dar epoca, perioada de timp stabilită s-a caracterizat în orice caz prin preocuparea armonizării, printr-un susţinut efort de a crea românește — european, unilateralitatea într-un sens sau altul fiind, în practica creaţiei, mai rar întîlnită şi destul de asemnificativă.

„Ceea ce a făcut Arghezi — a spus acad. Şerban Cioculescu — punînd titlul unei poezii „Întoarcere în ţărînă", au făcut aproape toţi poeţii: Adrian Maniu, pe care mai înainte Duiliu Zamfirescu îl dădea, într-o comunicare academică, ca exemplu de poet rătăcit de la spiritul naţional, devine un poet al spiritului românesc; Arghezi pleacă de la un mesaj rodinesc şi baudelairian ajungînd la o poezie în care toarnă în lutul românesc — cum spune el — un rafinament şi o cultură estetică deosebite, întorcîndu-se la uneltele şi la orizontul poporului său. **Întoarcerea la orizontul şi uneltele româneşti constituie în acele momente o formă de emancipare şi de eliberare de complexe.** Complexele de inferioritate pe care le-am putut avea într-un fel sau altul pînă pe la 1916 le pierdem după acea dată şi începem să redobîndim conştiinţa unui popor cu vechi şi nobile tradiţii. Maturitatea estetică pe care o atinge literatura noastră în perioada amintită este în acelaşi timp expresia descosmopolitizării unor scriitori care au început prin a fi astfel: bunăoară, Ion Barbu începe ca parnasian, continuă ca malarmist şi valerist, dar termină antonpannesc, cu o integrare într-o anumită viziune naţională, balcanică. Avînd în vedere aceste împrejurări, eu aş zice că unii dintre scriitorii cei mai interesanţi daţi de literatura acestei perioade şi care vor creşte cu timpul sînt Lucian Blaga şi Vasile Voiculescu".

„Fără a fi pierdut cu totul obişnuinţa celor două deprinderi — a spus Cornel Regman — scriitorul de astăzi — o constatăm uneori cu regret — nu mai are întotdeauna naturaleţea înaintaşilor în exercitarea deopotrivă a unor funcţiuni devenite pentru scriitorul român de acum treizeci de ani o misiune firească.

Despre încheierea unei noi sinteze la nivelul epocii noastre este — după socotinţa mea — prematur să vorbim, cel puţin în privinţa literaturii. Mai întîi că schimbările fundamentale intervenite în chiar viaţa socială, cu repercusiuni adînci asupra destinelor individuale, a modului de a gîndi, au făcut ca multe concepte spirituale şi morale anterioare să fie reformulate, pe unele să le simţim ca pe ceva depăşit. Complică însă şi mai mult situaţia faptul că nu o dată, **prevalîndu-se de această îndatorire a reformulării conceptelor — considerată prin ea însăşi suficientă pentru actul artistic — nu puţini poeţi şi prozatori au neglijat în aceşti ani fie obligaţia de a-şi innoi mijloacele — scrîind astfel o literatură rudimentară — fie pe aceea de a medita recreator la schimbările intervenite în viaţa naţională — ceea ce a dus la o literatură de simulaţie, falsă.** Creatorul de azi e pus în faţa unor solicitări, îndatoriri şi exigenţe cărora încearcă să le facă faţă. Dar echilibrul se cîştigă uşor numai în planul dezideratelor luate drept realităţi. O sinteză artistică de ansamblu asupra epocii noastre nu se statornicește grabnic. Ceea ce nu înseamnă însă că nu trebuie să lucrăm în această direcţie, cu toate puterile noastre, favorizînd procesul de limpezire, limpezind înşine o seamă de noţiuni încă înceţoşate. În privinţa acestora, **critica literară, eseistica în genere cred că au misiunea fundamentală de a medita ele înşile mai intens şi de a face să nu le scape necomentate nici una din manifestările, chiar unilaterale, care fac din literatură o expresie convingătoare a epocii noastre, a lumii noastre, a sufletului nostru".**

„În ceea ce priveşte istoria ultimilor ani — a spus acad. Cioculescu — noi trăim un moment de conştiinţă de sine plenară, de afirmare a marilor noastre valori naţionale. Tocmai de aceea cred că **literatura nu are de ce să cunoască nici un fel de complexe, iar scriitorii nu au de ce să imite modele exterioare vieţii noastre spirituale.** Am avut de curînd ocazia să particip la un cenaclu de poezie şi am rămas surprins. Era expresia unor încercări, pe de o parte, de a fi teribil, senzaţional, iar pe de alta, de a scăpa de complexele pe care le poate produce o anume literatură la modă pe alte coordonate geografice şi sociale. Fără îndoială, **caracterului steril al unor asemenea „creaţii" i se va succeda — în cazul unor autentice vocaţii — un moment de creaţie majoră, conştiinţa că literatura şi arta românească a anilor noştri pot şi trebuie să cunoască culmi asemenea celor pe care le-au atins la vremea lor un Enescu sau un Brâncuşi.**

Or, în planul literaturii, aceasta nu se poate realiza fără a aborda un univers uman cu un bogat conţinut sufletesc, generos în semnificaţii, echilibrat, corespunzînd felului de a fi şi locului nostru în lume. Un loc de cinste, cîştigat prin geniul politic, prin înaltele calităţi morale, prin vigoarea spirituală a poporului, creator al unor inestimabile valori materiale, culturale şi artistice. **Plenitudinea vieţii noastre sufleteşti, energetica forţelor populare îşi cer o deplină şi vibrantă expresie artistică. Eu personal am încredere în posibilităţile creatoare ale noilor generaţii de artişti, în capacitatea lor de a răspunde unei asemenea înalte chemări".**

„Întreaga noastră discuţie — a spus în încheiere Aurel Martin — nu e, de altfel, decît o pledoarie în acest sens, o afirmare a încrederii în forţele creatoare ale naţiunii, o încercare de înţelegere aprofundată, adecvată, a conceptului de specific naţional, a naturii raportului dintre particularităţile culturii naţionale şi valorile artei şi literaturii mondiale. Integrarea noastră în concertul acestora din urmă nu se poate realiza decît aducînd în competiţie spiritul nostru, modul nostru de a trăi, de a ne afirma, tezaurul nostru de gîndire şi de sensibilitate, concepţia noastră despre lume şi viaţă. Altfel spus, cum a releşit din luările de cuvînt, fiind noi înşine, cei de **astăzi, membri ai unei societăţi noi,** întemeiate pe principii filozofice fundamental noi, marxiste, militînd pentru înfăptuirea idealurilor **umanismului socialist,** reprezentanţi ai unei **naţiuni socialiste.** Fiind noi înşine, nu numai prin zestrea transmisă de înaintaşi, ci şi prin ceea ce anii noştri, mutaţiile petrecute în conştiinţă ne individualizează. Moderni, aşadar, prin poziţia ideologică pe care ne situăm, prin sinteza pe care o reprezentăm. O sinteză care poartă, firesc, şi însemnele tradiţiei, prin desăvîrşirea trăsăturilor luminoase subliniate de înaintaşi, şi, tot atît de firesc, datele rezultate din însuşirea realmente creatoare a celor mai apropiate valori de conţinut şi de expresie sugerate de contactul cu arta şi literatura altor popoare. O sinteză a cărei noutate pe scara istoriei culturii româneşti o dă, în epoca noastră, afirmarea idealului superior, social şi etic, al socialismului".

Masă rotundă realizată de
Sorin MOVILEANU
şi **Adrian ANGHELESCU**

Cronica zilei

PLECAREA MINISTRULUI CULTURII ŞI ORIENTARII DIN REPUBLICA IRAK

În zilele de 6—9 martie a. c., la invitaţia preşedintelui Comitetului de Stat pentru Cultură şi Artă, Pompiliu Macovei, a făcut o vizită oficială în Republica Socialistă România ministrul Culturii şi Orientării din Republica Irak, dr. Malik Dohan al Hassan, împreună cu soţia. Oaspetele a fost însoţit de funcţionari din Ministerul Culturii şi Orientării şi Ministerul Educaţiei.

În perioada vizitei în ţara noastră, oaspetele irakian a vizitat unele obiective şi instituţii culturale româneşti.

În convorbirile avute cu oficialităţile române, care s-au desfăşurat într-o atmosferă de cordialitate şi prietenie, s-a exprimat satisfacţia reciprocă faţă de evoluţia pozitivă a relaţiilor dintre cele două ţări şi s-a manifestat dorinţa de a dezvolta şi în viitor relaţiile de colaborare culturală şi ştiinţifică. Părţile au subliniat importanţa luptei comune duse de popoarele român şi irakian împotriva imperialismului.

În timpul vizitei, la Ministerul Afacerilor Externe au avut loc discuţii cu care ocazie s-a stabilit necesitatea încheierii unui Program de schimburi culturale pe baza Acordului de colaborare culturală semnat anterior.

Sîmbătă dimineaţa, George Macovescu, prim-adjunct al ministrului afacerilor externe, a primit vizita ministrului culturii şi orientării din Irak, dr. Malik Dohan al Hassan.

La amiază, preşedintele Comitetului de Stat pentru Cultură şi Artă a oferit un dejun în cinstea oaspetelui irakian.

În aceeaşi zi, ministrul culturii şi orientării din Irak, cu soţia şi persoanele oficiale care l-au însoţit în vizita în ţara noastră, a părăsit Capitala.

VIZITELE MINISTRULUI COMERŢULUI INTERIOR DIN R. P. POLONĂ

Sîmbătă dimineaţa, ministrul comerţului interior, Mihail Levente, a primit vizita ministrului comerţului interior din R. P. Polonă, Edward Sznaider, care se află în ţara noastră. În cadrul întîlnirii, au fost discutate probleme privind schimbul de mărfuri pe anul în curs.

A fost de faţă Jaromir Ocheduszko, ambasadorul R. P. Polone, la Bucureşti, şi membri ai ambasadei.

În dimineaţa aceleiaşi zile, ministrul polonez a vizitat o serie de unităţi din reţeaua comercială a municipiului Bucureşti. După-amiază, oaspetele a plecat într-o călătorie pe Valea Prahovei.

COMEMORAREA SCULPTORULUI CORNEL MEDREA

Cu ocazia împlinirii a 80 de ani de la naşterea sculptorului Cornel Medrea, sîmbătă după-amiază a avut loc o manifestare comemorativă la Muzeul bucureştean ce-i poartă numele.

Solii cîntecului de pretutindeni

„Cerbul de Aur" Braşov-1968

Este, indiscutabil, una din marile reuşite ale Festivalului, aceea de a asigura varietate programelor: s-au adus pe scenă (este meritul organizatorilor) mari vedete ale cîntecului de pretutindeni; fiecare transmiţînd mesajul gîndurilor, sentimentelor celor mai profunde. Nobleţea cîntului de inspiraţie folclorică al Amaliei Rodriguez, ritmul Ritei Pavone, romantismul Rikei Zarai, căldura Edithei Piehа... Maria Miţeva, cunoscută cîntăreaţă bulgară, a cucerit publicul ieri seară cu vocea ei puternică, plină. „Spune nu tristeţii", celebrul „Ochii mei", „Paşi pe zăpadă", sau „Iubeşte-mă", au relevat clar certele posibilităţi ale artistei.

Parada vedetelor a continuat. Bobby Solo, cel care a lansat „Una lacrima sul'viso", a impresionat din nou interpretînd acest mare cîntec. Ritmuri moderate sau de rock au căpătat nuanţele cele mai fine. Solii cîntecului — şi repertoriul lui Bobby Solo a fost elocvent — au adus o gamă variată în exprimare. Ştiu să-şi aleagă repertoriul pentru a convinge, a se face înţeleşi.

În filele Festivalului ziua de ieri a înscris: recital Jean Claude Pascal, revelaţie pentru toţi iubitorii cîntecului bun din muzica uşoară. Pascal este un cîntăreţ-poet. Interiorizat, însufleţit de sentimente profunde, cu respect pentru cîntec, pentru menirea lui umană, vibrează în fiecare frază, este sensibil, discret. De la Jean Claude Pascal se poate învăţa arta de a gîndi asupra cîntecului, la a avea o atitudine demnă, intelectuală. Cultivă şansoneta tradiţională, promovează melodia, linia accesibilă. Textul pentru acest cîntăreţ francez este tot atît de important ca şi melodia. Şi aceasta nu întîmplător, deoarece conţinutul de calitate al pieselor lui trebuie la fel de bine transmis ca şi linia melodică. Militează pentru cîntecul-poem, cîntecul de idee, cîntecul angajat. Melodia nouă „Balonul roşu" cu accente dramatice, „Păstorita", plină de umor, ritm, „Aleluia...", deschid fiecare ferestre spre lume, spre cunoştinţă. Pascal reia celebrul „Şi acum" al lui Bécaut, dar îi dă noi rezonanţe. Reia şi „Nu regret nimic", sau „Îndrăgostiţii", lansate de Piaf, dar le găseşte noi şi noi înţelesuri. La Pascal poţi vedea ce înseamnă măiestria de a cînta, de a cînta inteligent, decuplat de orice lucru care sună a comercial, a reclamă.

Clubul Festivalului a prezentat în aceste zile oaspeţilor străini cele mai cunoscute formaţii orchestrale ale noastre: Horia Ropcea, Horia Moculescu, Paul Ghenţer, formaţii care au primit în unanimitate aprecierea auditoriului.

Ieri a fost şi ultima zi în care concurenţii s-au întrecut pe podiumul de concert. Printre ei Margareta Pîslaru s-a impus aducînd în toată prezentarea ei o notă sobră, demnă de înalta ţinută a acestui festival internaţional. Alături de ea a fost apreciat şi Jozef Laufer, un tînăr cîntăreţ ceh plin de vivacitate.

Concursul s-a terminat. Emoţiile încă nu.

Smaranda OŢEANU

vremea

Ieri în ţară: Vremea a fost schimbătoare cu cerul mai mult noros. Au căzut precipitaţii izolate în Transilvania. Vîntul a suflat potrivit, cu intensificări locale predominînd din sectorul vestic. Temperatura aerului la ora 14 oscila între minus 1 la Joseni şi plus 10 grade la Tr. Severin, Calafat şi Băileşti. **În Bucureşti:** Vremea a fost schimbătoare, cu cerul temporar noros. Vîntul a suflat potrivit. Temperatura maximă a fost de plus 7 grade.

Timpul probabil pentru 11, 12 şi 13 martie. Vreme relativ umedă, cu cerul mai mult noros. Vor cădea precipitaţii locale. Vînt potrivit. Temperaturile minime, în jumătatea de nord a ţării, vor oscila între minus 10 şi minus 4 grade, iar în sud între minus 3 şi plus 2 grade. Maximele vor oscila între minus 1 şi plus 4 grade în nord şi între plus 3 şi plus 7 grade în sud. **În Bucureşti:** Vreme relativ umedă, cu cerul mai mult noros, favorabil precipitaţiilor. Vînt potrivit. Temperatura în scădere uşoară la începutul intervalului.

ŞLEFUIREA PERSONALITĂŢII

(Urmare din pag. I)

nele ei de maxim interes se află însă pe teritoriile chimiei. Totuşi este evident că posedă capacităţi deosebite matematice.

Exemplele s-ar putea multiplica. Ce trebuie făcut în fiecare caz în parte? Se ştie că fiecare caz concret reprezintă o problemă de educaţie. Mai ales ultimul caz citat, acel al elevei I. I. de exemplu, ne arată cît de complicate sînt problemele educării personalităţii tineretului. Este oare mai bine să o împingem spre creşterea interesului faţă de matematici sau să punem accentul în educaţie pe amplificarea interesului pentru chimie? În acest din urmă caz s-ar lucra mai mult conform maximelor interese ale acestei personalităţi (interesul pentru chimie, constituie pentru acest caz solul cel mai roditor pentru formarea de trăsături operative ale caracterului cum ar fi perseverenţa, capacitatea de a învinge obstacolele şi altele). Linia unei maxime exigenţe în strategia educativă faţă de tînăra I.I. ar cere poate o a treia soluţie şi anume lărgirea intereselor astfel încît toate sau „cît de multe discipline şcolare" să fie cuprinse de zone de maxim interes. E posibil lucrul acesta? Teoretic da. Totuşi în diferite situaţii concrete ne dăm seama că nu toate cazurile se supun strategiilor educative care au în atenţie dezvoltarea interesului pentru cît mai multe materii. Citeodată trăsăturile personalităţii sînt structurate astfel încît impun o foarte complicată revedere a tuturor mijloacelor educative posibile.

Nu numai cazurile negative sînt dificile. Toate cazurile ne împing la meditaţii profunde asupra naturii umane. Au existat oameni de ştiinţă ce s-au antrenat în studiul bilanţului trăsăturilor de personalitate de care dispune omul şi aceasta pentru simplul fapt că aşa cum nu „există boală" ci „bolnavi", păstrînd semnificaţiile, nu există *educaţie* ci *educaţi*. De aceea bilanţul trăsăturilor de personalitate este obligatoriu. Analiza psihologică a trăsăturilor personalităţii este dificilă însă mai ales din cauză că nicăuna din aceste trăsături nu se manifestă direct, ci totdeauna indirect, mijlocit, ascunzîndu-se în fapte şi în semnificaţia lor, care la rîndul lor se ascund în motivaţia faptelor aflate într-un anume context. Printr-o muncă foarte migăloasă s-au distins aproape *18 000 trăsături de personalitate*, dintre care cam o treime reprezintă trăsături ale întinderilor afectivităţii. Am putea să ne reprezentăm personalitatea umană ca un cristal ce are 18 000 faţete, ce au fost şlefuite mai fin sau mai puţin fin de marele şlefuitor, viaţa socială şi de inginerii şi tehnicienii ei, educatorii şi părinţii.

Bilanţul faţetelor exterioare şlefuite este util şi plin de învăţăminte pentru şlefuitori. Ca regulă generală în cazurile pozitive printre trăsăturile de personalitate domină **aptitudinile**. În cazurile negative, cel care se află în defect de cele mai multe ori este *caracterul*. Mai ales în astfel de cazuri apar cele mai mari dificultăţi de educare.

Există însă încă o dimensiune a personalităţii umane, dimensiunea primind profunzimile, straturile sedimentate, structurile lor. Această dimensiune ce cuprinde drumul de la feţele exterioare ale personalităţii spre adîncurile ei, spre stratificările abrupte ce fac să fie abruptă şi suprafaţa, ne pune probleme delicate şi adesea incerte. Momentele vieţii trecute îşi lasă amprenta asupra celor prezente după o logică anume ce încă nu este bine cunoscută. Cert este faptul că aceste momente constituie trepte explicative pentru prezenţa sau absenţa unor trăsături ale personalităţii. Fără îndoială că nu toate momentele vieţii au aceeaşi importanţă din acest punct de vedere. Anamneza psihică, întocmai ca şi cea medicală, scoate la iveală în toate cazurile dificile pentru educaţie — pozitive şi negative — lanţul unei cauzalităţi psihice în care se consolidează şi capătă consistenţă un anumit mod de a fi, de a gîndi, de a se comporta al celui ce se află în atenţia noastră. Printre structurile consolidate sînt cele ale anilor de profund contact cu familia din copilărie. Uneori aceste structuri se pun pe seama eredităţii. Goethe scria: „Von Vatter hab ich die Statur / Des Lebens Fühlen / Von Mütterchen die froh Natur / und Lust zu Fabulieren". (De la tată am statura / Seriozitatea în faţa vieţii / De la mamă firea veselă / Şi plăcerea de a povesti.). Cît era ereditar şi cît structuri educative fundamentale în personalitatea lui Goethe? Fireşte, e greu de răspuns exact, dar uşor de presupus că existau în personalitatea aceasta ca şi în altele, combinaţii ereditare şi dobîndite primar de trăsături de personalitate.

În genere structurile profunde ale personalităţii creează un fond consolidat care potenţează manifestările spontane ale personalităţii. Uneori se petrece uimitorul fapt că însuşi momentul, faptul, ce a determinat consolidarea unei anumite atitudini bazale este uitat, ignorat, sau pare nesemnificativ, disproporţionat faţă de intensitatea efectelor. Citirea unei cărţi de anticipaţie poate dezvolta o zonă de interes mai puternică decît eforturile reunite a cîtorva profesori uneori; o lecţie ţinută într-un anumit fel mai aparte poate deştepta curiozităţi intelectuale ce păreau a nu se putea înfiripa niciodată; un răspuns inteligent evidenţiat ca atare de un profesor foarte respectat la o oră banală de curs poate dezvolta gustul de a sluji mai cu atenţie inteligenţa, constituind momentul descoperirii frumuseţii şi forţei acesteia. Ar fi poate romantic să considerăm că în spatele dialecticii acestor momente nu ar exista vaste acumulări calitative.

Există şi situaţii ce pot să mineze lent dar profund trăsături de personalitate reale sau potenţiale. Tînăra Z.I., elevă în clasa a XI-a, deşi în genere elevă serioasă, conştiincioasă, a început să vină la şcoală din ce în ce mai extravagant pieptănată şi îmbrăcată, a devenit mai veselă şi neserioasă apoi. (Trăsăturile de personalitate se supun legii corelaţiei, din care cauză determină efecte în lanţ în structurile interne ale personalităţii). Într-o zi a avut o intensă criză depresivă declanşată de repetarea unei mici observaţii privind ţinuta ei. Peste cîteva zile eleva Z.I. a fost internată pentru o formă de astenie asociată cu fenomene mai complexe nevrotice. Toată lumea a fost tulburată, uimită. Era un copil vesel, bun. S-a observat însă că eleva Z.I. nu chema la ea acasă pe nimeni niciodată. Pînă la urmă s-a aflat că familia ei era în mare tensiune, părinţii ei erau despărţiţi de un timp şi aveau discuţii aprinse cu privire la împărţirea copiilor şi cu privire la tot felul de probleme financiare. Toate acestea au minat treptat, ceas de ceas, personalitatea tinerei fete. Feţele cristalului s-au tulburat tinzînd să dezagrege substanţa de sub ele.

Există anumite vîrste — mai ales pubertatea şi adolescenţa — în care personalitatea se dovedeşte mai fragilă la condiţiile de viaţă tensionale. În substanţa mai adîncă a personalităţii se află visurile şi dorinţele realizate şi nerealizate, cu efectele lor discrete dar continui asupra elanurilor şi tensiunilor momentului. Acolo se făuresc temperatura motivaţiilor, jarul mocnit al atitudinilor creatoare, continuităţi şi discontinuităţi, fisuri sau substanţe primare congelate, ce fac personalitatea amorfă, diformă sau fără continuitate.

Iată o clasă de adolescenţi. Privirile, fiecare în parte o sclipire a faţetelor personalităţii, o faţetă ce are dimensiuni complexe disimulate uneori, limpezi alteori. Priveşti drept în aceşti ochi, ceva se observă, o pilpîire, o paloare, o strălucire. *Nici o şlefuire a cristalelor personalităţii nu e posibilă fără studierea cu atenţie şi răbdare, cu nemărginită înţelegere a suprafeţelor şi mai ales a structurilor personalităţii.* Educaţia cere obligatoriu înţelegerea multilaterală a tuturor dimensiunilor personalităţii. Chiar şi situaţiile cele mai clare cer pe lîngă strategiile educative cele mai obişnuite, respect faţă de personalitatea complexă a celui ce trebuie educat, competenţa celui ce educă, o caldă comunicare afectivă. *Actul de educaţie este în primul rînd un act de dragoste.*

În Editura Politică a apărut:

CONSTITUŢIA REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA – 1968

Reflexe

SPORT

O ZI PLINĂ LA FOTBAL

În şase oraşe din ţară se reia astăzi campionatul diviziei „A" la fotbal. Prima etapă a returului programează în Capitală un interesant cuplaj după următorul program: stadion „23 August" (cu începere de la ora 13,45): **Dinamo Bucureşti—Petrolul Ploieşti; Steaua—Dinamo Bacău.** În ţară se vor disputa următoarele meciuri: **F. C. Argeş—Rapid; Jiul Petroşeni—Universitatea Craiova; Farul Constanţa—Steagul Roşu; U. T. Arad—Progresul; Universitatea Cluj—A.S.A. Tg. Mureş.**

Tot astăzi se inaugurează şi campionatul de rezerve-tineret. Cele două jocuri din Capitală se vor desfăşura astfel: Dinamo—Petrolul Ploieşti (stadion „23 August" — teren IV, ora 10,30); Steaua—Dinamo Bacău (stadion Ghencea, ora 10,30).

Meciurile din ţară ale diviziei A vor începe la ora 15,30 şi vor avea în deschidere întîlnirile dintre respectivele echipe de tineret.

Azi în Capitală

MOTOCROS Teren Metalul, şoseaua Pantelimon ora 10: „Cupa Primăverii", etapa I.

HOCHEI Patinoarul „23 August" de la ora 17: Avîntul Miercurea Ciuc-Agronomia Cluj şi Steaua-Dinamo, întîlniri din „Cupa României".

BASCHET Sala Floreasca, de la ora 9,30: Politehnica Bucureşti-Voinţa Braşov (f) şi Steaua-Rapid (m), Politehnica Bucureşti-Politehnica Galaţi (m). Sala Dinamo, ora 9,30: Dinamo-Crişul Oradea.

HANDBAL Sala Floreasca ora 19: România-Elveţia (m) meci amical.

„Stimate spectator"...

Mă adresez dumitale, ca unui vechi cunoscut, mereu acelaşi deşi mereu diferit, de la an la an şi de la un capăt al ţării la altul. Ne cunoaştem, probabil, demult, încă din copilărie, cînd încercam să răzbim în incinta fermecată, la adăpostul oamenilor mari, cu bilete în regulă şi cu feţe binevoitoare. Odată ajunşi în tribunele stadionului sau ale sălii de sport, o lume de poveste se deschidea ochilor noştri, un tărîm populat de eroi în echipament multicolor, angrenaţi într-o dispută dîrză la care participam şi noi, cu toată fiinţa... Acum, ce-i drept, lucrurile s-au mai schimbat, în sensul că destui oameni mari încearcă să răzbească ei fără bilet — cît despre felul în care „participă" ar fi multe de spus! Şi nici măcar nu poţi să consideri că o fac din copilărie: în genere, copiii alcătuiesc un public admirabil, avînd toate calităţile suporterilor adulţi minus o serie de năravuri...

De pildă, puştii din generaţia noastră — ca şi cei de azi, dealtminteri — ştiau să-şi încurajeze echipa favorită 90 de minute din 90, în perioadele de dominare ca şi în momentele dificile, fără a socoti necesar şi obligatoriu, din această cauză, să împroaşte cu ofense de tot soiul, de la vociferări pînă la argumente... materiale, pe adversarii „idolilor" lor. N-ai băgat de seamă, dragă prietene, ce stranie metamorfoză se petrece adesea cu mulţi dintre vecinii dumitale de tribună sau de peluză? Oameni în toată firea, cetăţeni onorabili în viaţa de fiecare zi — se lasă atraşi, pe negîndite, într-un vîrtej de patimi oarbe, al cărui unic sens este ideea fixă că „ai lor" trebuie să-i bată pe „ăia"! Că sînt mai buni sau, dimpotrivă, că ştiu mai mult sau mai puţin fotbal, volei, box, baschet, rugbi etc. — decît preopinenţii, asta, în fond, nu-i interesează! Interesează doar că sînt „ai lor" — adică din acelaşi cartier, sau oraş, sau sat, sau judeţ — în timp ce „ăia" sînt un fel de inamici sau vrăjmaşi, care merg pînă acolo încît îndrăznesc să reziste, ba, uneori, nu se dau în lături de la încercarea de a cîştiga...

O asemenea optică, evident absurdă, poate părea simplă fantezie celor ce cunosc atmosfera anumitor reuniuni sportive doar prin intermediul televizorului. Noi însă, dragul meu, am avut nenumărate prilejuri să-i vedem îndeaproape — nu-i aşa? — pe ciudaţii spectatori la care ne referim. Din păcate, optica absurdă — veritabilă maladie — nu este rodul imaginaţiei, nu reprezintă nişte „accidente" trecătoare; cazurile sînt destul de frecvente, iar formele de manifestare — deseori, foarte grave... Dacă gazdele faultează grosolan, suporterul absurd de pătimaş, zîmbeşte satisfăcut că „i-a mîngîiat nişte". Orice decizie împotriva propriilor favoriţi este, din oficiu, „greşită", orice sancţiune împotriva adversarilor — „întemeiată" şi „prea blîndă". Partizanul absurdului nu admite opinie contrară.

Ţii minte dragă spectatorule — dumneata, cel ce meriţi această denumire — ce ne-a fost dat să vedem pe la sfîrşitul anului trecut, în diferite competiţii interne şi internaţionale. N-ai uitat, sper, actele reprobabile săvîrşite de unii „suporteri", cu prilejul meciului retur dintre Rapid şi Juventus, după cum n-ar fi cuminte să uităm ieşirile violente la adresa jucătorilor oaspeţi, specifice unor „galerii" din diferite colţuri ale ţării...

Dacă nu mă înşel, sportivi — în adevăratul înţeles al cuvîntului — sînt şi acolo, în rîndurile publicului, şi jos, pe gazon, pe zgură, pe pista de alergări. Spiritul comun, solidaritatea dintre cele două niveluri, dintre spectatori şi concurenţi, stau la baza reuşitei oricărei reuniuni sportive. Dumneata, spectatorule, care vrei fotbal de calitate, adu-ţi contribuţia la crearea atmosferei celei mai propice; în tensiune şi încrîncenare nu-i posibil, fireşte, progresul fotbalului sau al oricărui alt sport. Aşa cum jucătorul este chemat să observe normele, regulile, legile disciplinei respective, întrecîndu-se cu adversarul său în luptă cinstită — omul din tribună are şi el o datorie morală similară. Nimeni nu-l va dezaproba pentru că-şi susţine cu pasiune echipa preferată, pentru că-şi exprimă pe şleau entuziasmul sau dezamăgirea, comentînd cu înflăcărare sau frămîntîndu-se pentru fiecare fază, în sfîrşit, trăind un meci cu tot sufletul, 90 de minute din 90, după exemplul celor mai generoşi spectatori — copiii...

Nu crezi însă, prietene, că ar trebui nu numai să dezaprobăm, ci să tratăm cu toată seriozitatea, ulterior, acele manifestări excesive, bolnăvicioase, de natură să vicieze atmosfera normală a disputei sportive? Am avea, oare, ceva de pierdut, dacă am întîlni — să zicem, la porţile sau pe aleile stadionului, în holul sălii de sport sau al bazinului de nataţie — cîteva panouri cu fotografiile unor zurbagii notorii surprinşi în plină (şi recentă!) activitate? Ziarele de luni n-ar putea consacra din cînd în cînd o coloană, tip „faptul divers", aceloraşi jalnici protagonişti ai huliganismului sub masca pasiunii sportive? Dar cîte-un subiect filmat pe viu, pentru jurnalul de actualităţi? Şi cîte altele!

Iartă-mă spectatorule, că ţi-am reţinut atenţia cu asemenea probleme puţin plăcute — tocmai acum, în preajma reluării campionatului... De altfel bănuiesc care va fi răspunsul tău, ca şi completarea binevenită, în legătură cu rolul hotărîtor al opiniei publice de pe stadion — deci, eu, el, dumneata, laolaltă — în reprimarea şi stîrpirea acestor năravuri.

Dan DEŞLIU

ATLETISM

PRIMELE REZULTATE DE LA „EUROPENELE" DE SALĂ

La Madrid au început ieri Jocurile europene de atletism în sală. În proba de săritură în lungime femei pe primul loc s-a situat norvegiana Berit Berthelsen cu 6,43 m, pe locul doi B. Lohnert (R.D.G.), cu 6,23 m, iar pe locul trei — Viorica Viscopoleanu cu acelaşi rezultat: 6,23 m. În seriile probei de 50 m garduri fete, Valeria Bufanu a realizat timpul de 7"2/10.

NOCTURNA DE SCHI DE LA PREDEAL

Concursul internaţional de schi al României a continuat ieri pe pîrtia Clăbucetului de la Predeal, cu proba de slalom special, care s-a desfăşurat în nocturnă în manşe paralele eliminatorii. Victoria a revenit schiorului francez Jean Pierre Augert, urmat de compatriotul său Henri Brechu. Concursul se încheie astăzi, la Poiana Braşov, unde va avea loc o nouă probă de slalom special.

ÎN INTERESUL CAUZEI PĂCII

(Urmare din pag. I)

faţa întregii omeniri prin continuarea şi extinderea războiului din Vietnam. Dacă guvernul S.U.A. este capabil să dea ascultare glasului raţiunii, el trebuie să examineze în mod realist situaţia creată, să ia în considerare propunerile R. D. Vietnam şi ale Frontului Naţional de Eliberare.

„În condiţiile extinderii agresiunii americane în Vietnam — se arată în Declaraţia consfătuirii — statele participante la Tratatul de la Varşovia subliniază din nou necesitatea unităţii de acţiune a ţărilor socialiste, a tuturor forţelor progresiste iubitoare de pace în problema sprijinului multilateral acordat luptei drepte a poporului vietnamez". Declaraţia exprimă încă o dată solidaritatea frăţească a ţărilor semnatare cu poporul Vietnamului şi hotărîrea lor de a acorda şi de acum înainte Republicii Democrate Vietnam, poporului vietnamez, întregul lor sprijin.

Aşa după cum este ştiut, Partidul Comunist Român, guvernul Republicii Socialiste România, întregul nostru popor consideră sprijinirea luptei drepte a poporului frăţesc al Vietnamului ca o înaltă îndatorire internaţionalistă şi îi acordă în permanenţă un sprijin activ şi multilateral. **„Întreaga naţiune română** — a declarat tovarăşul Nicolae Ceauşescu — **îşi exprimă solidaritatea frăţească cu Republica Democrată Vietnam, cu Frontul Naţional de Eliberare din Vietnamul de sud, îşi manifestă hotărîrea de a ajuta poporul vietnamez pe plan material, politic şi moral pînă la cucerirea deplină a victoriei".** Împreună cu toate popoarele, cu toate forţele înaintate ale lumii contemporane, poporul român cere cu toată fermitatea să înceteze imediat şi necondiţionat bombardamentele asupra R. D. Vietnam, să se pună capăt agresiunii americane, să fie retrase trupele intervenţioniste, iar poporul vietnamez să fie lăsat să-şi rezolve singur problemele, fără nici un amestec din afară.

În cadrul Consfătuirii de la Sofia a avut loc un schimb temeinic de păreri în problema neproliferării armelor nucleare.

După cum se arată în comunicat, participanţii au confirmat însemnătatea deosebită a preîntîmpinării răspîndirii armelor nucleare şi importanţa rezolvării acestei probleme. Supunînd examinării proiectul de tratat de neproliferare, elaborat în cursul tratativelor şi discuţiilor din Comitetul celor 18 state pentru dezarmare, ei şi-au expus poziţiile respective în această problemă.

Poziţia şi activitatea ţării noastre la Consfătuirea de la Sofia se înscriu pe linia întregii politici externe a partidului şi guvernului, care, pornind de la interesele fundamentale ale poporului român, ale socialismului şi păcii, militează cu consecvenţă neabătută pentru unirea tuturor forţelor socialismului şi păcii, în lupta pentru zădărnicirea planurilor agresive ale cercurilor imperialiste, destinderea încordării şi colaborarea internaţională, în interesul securităţii, independenţei, păcii şi progresului tuturor popoarelor.

cinema

● **O lume nebună, nebună, nebună:** PATRIA — 9,30; 13; 16,30; 20, FEROVIAR — 9,30; 13; 16,30; 20, MODERN — 9,30; 13; 16,30; 20, GRIVIŢA — 8,45; 12; 15,30; 19.

● **Blestemul rubinului negru:** REPUBLICA (completare **Năică pleacă la Bucureşti**) — 9; 11,30; 14; 16,15; 18,45; 21,15, FESTIVAL (completare **Lauri celor mai buni**) — 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21.

● **Sfîntul la pîndă:** LUCEAFĂRUL — 9; 11; 13; 15; 17; 19; 21, BUCUREŞTI — 8,30; 10,30; 12,30; 14,30; 16,45; 19; 21.

● **Nu uita gara Lugoyala:** CAPITOL (completare **Lauri celor mai buni**) — 9,30; 11,45; 14; 16,15; 18,30; 20,45.

● **Am întîlnit ţigani fericiţi:** CENTRAL — 9; 11; 13; 15; 17; 19; 21.

● **Oliver Twist:** CINEMATECA — 16,30.

● **Cei şapte samurai:** VICTORIA — 9,30; 13; 16,30; 20, EXCELSIOR — 9,30; 13; 16,30; 20.

● **Zece negri mititei:** LUMINA (completare **Încercări**) — 8,45—16,30 în continuare; 18,45; 20,45.

● **Program pentru copii:** DOINA — 9; 10.

● **Şapte băieţi şi o strengăriţă:** DOINA (completare **Fiinea noastră**) — 11,30; 13,45; 16; 18,15; 20,30.

● **Pasărea Phönix:** UNION — 14,45; 17,30; 20,15.

● **Năică pleacă la Bucureşti — Atenţiune, ciuperci! — Orizont ştiinţific nr. 1/1968 — Campionatele mondiale de lupte — Gustav şi cioara nerecunoscătoare — Cîntece în lemn:** TIMPURI NOI — 9; 10,45; 12,30; 14,15; 16; 17,45; 19,30; 21.

● **Moartea după cortină:** GIULEŞTI (completare **Stăpîn pe sine**) — 14,30.

● **Neamul Şoimăreştilor:** GIULEŞTI — 16,30; 19.

● **Singur pe lume:** ÎNFRĂŢIREA ÎNTRE POPOARE (completare **Sorinel şi soarele**) — 14,30; 16,30; 18,30; 20,30.

● **Spartacus** (ambele serii): DACIA — 9—19,30 în continuare.

● **O sută unu dalmaţieni:** CRÎNGAŞI (completare **O după amiază plină de peripeţii**) — 15,30; 18; 20,30.

● **Un bărbat şi o femeie:** BUCEGI (completare **Orizont ştiinţific nr. 11/1967**) — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30, MIORIŢA (completare **Orizont ştiinţific nr. 12/1967**) — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,30.

● **Loana:** UNIREA (completare **Echipa**) — 15,30; 18; 20,30.

● **Un idiot la Paris:** FLACĂRA (completare **Viaţa începe la 40 de ani**) — 15,30; 18; 20,30.

● **Tom Jones:** VITAN — 15,30; 18; 20,30.

● **Căutaţi idolul:** AURORA (completare **Miracole**) — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,30, RAHOVA (completare **Mai bine să prevenim... Profilaxia TBC**) — 15,30; 18; 20,30.

● **Careta verde:** ARTA (completare **Orizont ştiinţific nr. 10/1967**) — 9,15—16 în continuare; 18,15; 20,30.

● **Profesorul distrat:** MUNCA (completare **Sănătatea mintală a copilului**) — 14; 16; 18,15; 20,30.

● **O fată fericită:** MOSILOR (completare **Orizont ştiinţific nr. 11/1967**) — 15,30; 18; 20,30.

● **Un nabab maghiar:** PACEA (completare **Invitaţie**) — 11; 15,30; 18; 20,30.

● **Valetul de pică:** MELODIA (completare **Stadioanele vă aşteaptă**) — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45.

● **Război şi pace** (seriile I şi II): VOLGA — 9,30; 14,15; 19,15.

● **Capcana:** FLOREASCA (completare **Daţi-mi un calmant**) — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,45.

teatre

● Opera română: **Motanul încălţat** — 11, **Amorul vrăjitor; Tricornul; Bolero** — 19,30.

● Teatrul de stat de operetă: **Rosemarie** — 10,30, **Logodnicul din lună** — 19,30, (la Sala Palatului): **Contesa Maritza** — 19,30.

● Teatrul Naţional „I. L. Caragiale" (sala Comedia): **Regina de Navara** — 10, **Apus de soare** — 15, **Domnii Glembay** — 19,30, (sala Studio): **Castiliana** — 10; 19,30, **Jocul adevărului** — 15.

● Teatrul de Comedie: **Opinia publică** — 10,30, **Sfîntul** — 20.

● Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (sala din Bd. Schitu Măgureanu nr. 1): **D-ale carnavalului** — 10; 20, **Livada cu vişini** — 15, (sala din str. Al. Sahia nr. 76 A): **Comedie pe întuneric** — 10; 15, **Kean** — 20.

● Teatrul „C. I. Nottara" (sala Magheru): **Lovitura** — 10, **Acest animal ciudat** — 15,30, **Patimi** — 19,30, (sala Studio): **Cînd luna e albastră** — 10,30; 20, **Jaguarul roşu** — 16.

● Teatrul „Barbu Delavrancea": **Mioriţa** — 19,30.

● Teatrul Mic: **Medalion Alecsandri** — 15, **Richard al II-lea** — 20.

● Teatrul „Ion Creangă": **Năzdrăvăniile lui Păcală** — 9,30, **Toate pînzele sus** — 15, **Naufragiaţii** — 18,30.

● Teatrul evreiesc de stat: **Cîntarea cîntărilor** — 11, **Uriel Acosta** (premieră) — 20.

● Studioul Institutului de artă teatrală şi cinematografică „I. L. Caragiale": **Nenorocirile din dragoste ale lui Arlechino** — 20.

● Teatrul „Ţăndărică" (sala din Calea Victoriei): **Ileana Sînziana** — 17, (sala din str. Academiei): **Guliver în ţara păpuşilor** — 11.

● Teatrul satiric-muzical „C. Tănase" (sala Savoy): **Scandal la Boema** — 11; 19,30, (sala Victoria): **Varietăţi '68** — 19,30.

● Circul de stat: **Ansamblul Circului Mare din Moscova** — 16,30; 20.

tv

9,00 Ora exactă. Cum va fi vremea. 9,02 Gimnastica de înviorare. 9,10 Pentru copii: Filmul „Kiri, clovnul", Biblioteca lui Aşchiuţă, Wilhelm Tell. 10,00 Pentru tineret: În vizită la Muzeul de artă. 10,30 Emisiunea pentru sate. 12,15 Concert simfonic. În program: „Simfonia Alpilor" de Richard Strauss. Interpretează: orchestra simfonică a Radioteleviziunii, dirijor: Iosif Conta. 13,45 Fotbal: — Dinamo Bucureşti-Petrolul; — Steaua-Dinamo Bacău. Transmisiune de la Stadionul „23 August" În pauză: — Careul magic: Meciul de box: Joe Louis-King Levinsky (film). 17,15 Nunta de pe Crişuri. Spectacol muzical-coregrafic susţinut de Ansamblul folcloric al sindicatelor din Oradea. 18,20 Program de circ. Transmisiune de la Katowice. 18,50 Magazin 111. 19,30 Telejurnalul de seară. 19,50 Desene animate. 20,00 Transmisiune de la Festivalul internaţional de muzică uşoară Braşov — România. 23,00 Telejurnalul de noapte. 23,15 Telesport.

viața internațională

Întrunirea Consiliului ministerial al C. E. E.

● „CEI ŞASE" N-AU REUŞIT SĂ DEPĂŞEASCĂ IMPASUL ● O NOUĂ REUNIUNE LA 5 APRILIE

BRUXELLES 9 (Agerpres). — Consiliul ministerial al Pieței comune s-a întrunit sîmbătă la Bruxelles într-o nouă încercare de a rezolva controversata problemă a „aranjamentelor" între C.E.E. și țările candidate la acest organism. (Anglia, Danemarca, Norvegia și Irlanda). După cum se știe, aceste „aranjamente" au fost preconizate, într-un mod destul de vag, în comunicatul franco—vest-german și au dat naștere ulterior la tot felul de interpretări și divergențe. În cadrul reuniunii de sîmbătă, ministrul de externe al R. F. a Germaniei, Willy Brandt, a expus proiectul guvernului său în această problemă. După cum remarcă corespondenții de presă, de data aceasta poziția Bonn-ului s-a apropiat din nou de cea a Parisului.

Această apropiere a Bonn-ului de punctul de vedere al Parisului l-a determinat pe ministrul de externe al Italiei, Amintore Fanfani, să pună întrebarea dacă textul prezentat trebuie să fie considerat ca un document franco—vest-german.

Exprimînd punctul de vedere francez asupra propunerilor vest-germane, Couve de Murville a insistat ca negocierile să fie bilaterale și nu multilaterale, urmărind acorduri precise, pe o durată determinată și susceptibile de revizuire în cazul în care situația ar cere-o. Ministrul francez a precizat că în cazul acestor aranjamente comerciale nu poate fi vorba de o suprimare totală a taxelor vamale.

Subliniind că perspectiva aderării Marii Britanii la C.E.E. nu este clar formulată în proiectul vest-german, ministrul de externe olandez, Joseph Luns, a declarat că el nu consideră documentul „întrutotul încurajator" pentru ieșirea din impasul în care au ajuns tratativele între „cei șase". Miniștrii de externe ai Luxemburgului și Belgiei au cerut să se precizeze ce se urmărește de fapt prin încheierea preconizatelor acorduri comerciale.

După o zi de discuții „cei șase" nu au reușit să ajungă la un punct de vedere comun în problema examinată și au hotărît să continue tratativele la 5 aprilie.

Alertă în cercurile financiare occidentale

Febra aurului care domină de mai multă vreme lumea financiară occidentală ia în aceste zile forme tot mai acute. La New York — transmite agenția „France Presse" — nervozitatea a ajuns la culme. Au circulat zvonuri despre o suspendare iminentă a operațiunilor „pool-ului aurului" la Londra și despre un viitor embargou, în Statele Unite, asupra metalului prețios, ceea ce ar echivala cu o veritabilă devalorizare a dolarului. Această tensiune este întărită de febra speculativă a aurului în Europa occidentală și de știrea privind plecarea precipitată spre Europa a lui William Martin, președintele Consiliului Băncii de rezerve federale a S.U.A. „La Wall Street — scrie A.F.P. — se consideră că a sosit ora hotărîrilor și că dacă statu quo-ul va fi menținut în cursul zilelor următoare în domeniul monetar internațional, nervozitatea și speculațiile nu vor putea decît să crească". Potrivit ultimelor știri, la Washington s-a anunțat că S.U.A. au retras echivalentul în aur a 200 milioane dolari din Fondul Monetar Internațional.

Zilele trecute, la Frankfurt (R. F. a Germaniei) a avut loc o puternică demonstrație de protest împotriva războiului dus de S.U.A. în Vietnam

Forțele patriotice își intensifică atacurile în jurul Saigonului

Unitățile Frontului Național de Eliberare care acționează în provinciile septentrionale ale Vietnamului de sud își intensifică acțiunile împotriva trupelor agresoare americane, atacînd mari concentrări inamice. Potrivit știrilor transmise de agențiile de presă, baza americană de la Khe Sanh, unde, după cum se știe, aproximativ 6 000 de infanteriști marini sînt încercuiți de peste două luni, a fost supusă din nou unui bombardament de artilerie. Agenția U.P.I. relatează că un depozit, unde se aflau canistre cu gaze lacrimogene, a fost lovit în plin, obligînd pe militarii americani să pună măști de protecție. Unul din punctele inamice puternic atacate de F.N.E. a fost și Dong Ha, marea bază de aprovizionare a americanilor, situată în nordul provinciei Quang Tri. Forțele americane dislocate aici au fost bombardate cu rachete. În ultimele 24 de ore, în regiunea fostei capitale imperiale Hue, continuă concentrările forțelor patriotice. Luptele continuă, de asemenea, în jurul capitalei sud-vietnameze. Americanii încearcă să facă față acțiunilor partizanilor de încercuire a Saigonului, transmite agenția France Presse. În noaptea de vineri spre sîmbătă patrioții au pătruns chiar în orașul Saigon și au atacat un post de poliție situat în arondismentul al 8-lea din cartierul Cholon.

Ambasadorul României primit de premierul Marocului

RABAT 9 (Agerpres). — La 8 martie, ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al Republicii Socialiste România, Cornel Burtică, a fost primit în vizită protocolară de către dr. Mohamed Benhima, primul ministru al Marocului.

Cu acest prilej, a avut loc o convorbire cordială privind dezvoltarea relațiilor dintre cele două țări.

ACȚIUNI DE SOLIDARITATE CU PATRIOȚII RHODESIENI

NEW YORK. — Comisia drepturilor omului a O.N.U. a adresat vineri o telegramă guvernului britanic, în care îi cere să ia „măsuri efective" pentru a împiedica regimul rasist din Rhodesia de sud de a comite noi asasinate. Telegrama cere, de asemenea, guvernului britanic să asigure eliberarea neîntîrziată a tuturor deținuților politici și a luptătorilor pentru libertate întemnițați în Rhodesia de sud.

ALGER. — Într-un comunicat dat publicității la Alger, guvernul algerian își exprimă deplina solidaritate cu poporul zimbabwe, care luptă împotriva regimului rasist de la Salisbury. Guvernul algerian consideră că prin crimele săvîrșite regimul rasist al lui Ian Smith „a sfidat încă o dată popoarele Africii și întreaga omenire".

DELHI. — Federația Națională a Femeilor din India a organizat vineri un miting de protest împotriva executării de către guvernul Smith a celor trei patrioți africani. Acest fapt, se arată în rezoluția adoptată cu acest prilej, constituie o crimă monstruoasă a regimului rasist de la Salisbury.

30 de ani de la anexarea Austriei de către Germania hitleristă

Adunarea comemorativă de la Viena

VIENA 9 — Corespondentul Agerpres, P. Stăncescu, transmite: Vineri seara a avut loc la Viena o mare adunare comemorativă organizată de C.C. al P.C. din Austria cu prilejul împlinirii a 30 de ani de la anexarea Austriei de către Germania hitleristă. Printre cei prezenți se aflau Franz Muhri, președintele P.C. din Austria, împreună cu alți membri ai Comitetului Central al partidului, cunoscuți luptători din rezistența antifascistă, reprezentanți ai ambasadelor țărilor socialiste. Adunarea a păstrat un moment de reculegere în memoria victimelor hitlerismului.

Cu acest prilej a fost evocat eroismul luptătorilor din rezistență împotriva tiraniei naziste. Franz Marek, membru al Biroului Politic al C.C. al P.C.A., a chemat la vigilență împotriva uneltirilor cercurilor neonaziste și militariste. Comuniștii austrieci — a spus vorbitorul — salută forțele progresiste din Germania occidentală, sindicatele, organizațiile studențești, care acționează împotriva legislației excepționale, pentru dezarmare, împotriva războiului din Vietnam. Vorbitorii au exprimat, de asemenea, hotărîrea comuniștilor austrieci de a duce mai departe lupta pentru apărarea intereselor oamenilor muncii, independenței țării, pentru pace și progres social.

John Gollan despre problemele economice ale Angliei

LONDRA 9 (Agerpres). — La Londra a apărut broșura intitulată „Criză — răspunsul comuniștilor", în care se face o analiză a situației politice și economice a Angliei, sînt arătate cauzele dificultăților sale economice și se preconizează căi pentru soluționarea acestor dificultăți. John Gollan, secretar general al P.C. din Marea Britanie, arată în paginile broșurii că politica guvernului laburist servește interesele marelui capital și încearcă să treacă povara crizei asupra oamenilor muncii. Marele deficit al balanței de plăți a fost provocat de cheltuielile militare și de scurgerea capitalurilor în străinătate. Marile cheltuieli militare, care s-au cifrat la 2 200 milioane lire pe an, scrie Gollan, au fost făcute cu scopul de a apăra investițiile engleze în regiunea Golfului Persic și la est de Suez și au servit N.A.T.O. și agresiunii S.U.A. în Vietnam. Secretarul general al P.C. din Marea Britanie se pronunță pentru necesitatea ca guvernul să se disocieze de agresiunea S.U.A. în Vietnam, propune reducerea cheltuielilor militare, introducerea unor impozite suplimentare pe marele capital.

AGENȚIILE DE PRESĂ TRANSMIT:

Pentru prima oară de la începutul crizei cipriote, declanșate în 1963, locuitorii sectorului turc din Nicosia au putut să părăsească acest sector în dimineața zilei de sîmbătă, fără să fie supuși vreunui control. Observatorii de la Nicosia apreciază că ridicarea acestor restricții creează un climat de destindere de care O.N.U. ar putea să se folosească pentru a facilita începerea tratativelor între cele două comunități ale insulei.

În R. S. Cehoslovacă au început la 9 martie conferințele de dări de seamă și alegeri ale organizațiilor raionale și regionale ale Partidului Comunist. La lucrările acestor conferințe participă membri și membri supleanți ai Prezidiului C.C. al P.C. din Cehoslovacia, precum și alți activiști de partid cu munci de răspundere.

Un proiect de rezoluție întocmit de către trei partide de opoziție — Comunist, Socialist și Komeito — în care se cere retragerea neîntîrziată a bombardierelor strategice americane „B—52" din insula Okinawa, a fost prezentat în cadrul ședinței de sîmbătă a Dietei japoneze.

Norvegia și N.A.T.O. Într-un raport destinat dezbaterii în parlament, guvernul norvegian se pronunță pentru menținerea țării în alianța nord-atlantică după anul 1969, cînd expiră termenul acestui tratat. Parlamentul va trebui să hotărască încă în cursul acestui an dacă Norvegia va continua să rămînă sau nu membră a N.A.T.O. În țară însă se intensifică mișcarea în favoarea retragerii Norvegiei din N.A.T.O.

În Islanda a fost declarată una din cele mai mari greve din ultimii ani. Motivul grevei este refuzul patronilor de a satisface cererea sindicatelor cu privire la restabilirea adaosului la salariu, stabilit în noiembrie anul trecut în legătură cu scumpirea vieții. Porturile și-au încetat activitatea, multe întreprinderi industriale nu funcționează, ziarele și-au încetat apariția.

La Milano s-a deschis o expoziție permanentă de mașini-unelte românești, prima de acest fel în Italia, care adăpostește pe o suprafață de peste 100 de metri pătrați unele dintre cele mai recente produse ale industriei de mașini din Republica Socialistă România. Televiziunea italiană a transmis numeroase aspecte de la deschidere.

Ambasadorul Republicii Socialiste România la Paris, Constantin Flitan, a oferit în saloanele ambasadei un cocteil cu prilejul apariției romanului „Uruma, fata tătarului" de Zaharia Stancu în editura Albin Michel.

De ce a fost chemat la Washington ambasadorul S. U. A. în Suedia

La Washington s-a anunțat că ambasadorul S.U.A. în Suedia, William Heath, a fost rechemat pentru consultări în scopul „unei treceri în revistă a relațiilor americano-suedeze". Potrivit agenției Reuter, deși oficialitățile americane refuză să dea amănunte, în capitala S.U.A. se consideră că ambasadorul Heath a fost rechemat, ca un gest care marchează nemulțumirea guvernului american față de poziția adoptată de Suedia în problema vietnameză. Tensiunea diplomatică dintre cele două țări a crescut în ultimele săptămîni după ce guvernul suedez a acordat azil unui număr de peste 20 de militari americani care au refuzat să plece în Vietnam și s-a pronunțat în favoarea unei abordări realiste de către guvernul de la Washington a conflictului vietnamez. Oficialități ale Departamentului de Stat al S.U.A. au indicat că Statele Unite sînt „preocupate de atitudinea Suediei în problema vietnameză".

Dacă la Washington se păstrează discreție în legătură cu noua fază a relațiilor diplomatice dintre cele două state, la Stockholm lucrurile capătă contururi tot mai precise. „Nu regret nici o clipă participarea mea la 21 februarie, alături de ambasadorul Vietnamului de nord în Uniunea Sovietică, la o manifestație în Stockholm împotriva războiului din Vietnam", a declarat la o conferință de presă ministrul suedez al învățămîntului, Olof Palme. În cercurile politice suedeze se consideră că participarea lui Palme la această manifestație se numără printre motivele rechemării ambasadorului american, care va pleca la Washington mîrți.

Ziarul „Aftonbladet" scrie în legătură cu aceasta: „Trebuie subliniat că în Suedia, ca și în alte părți, criticile la adresa politicii americane în Asia sînt, în ansamblul lor, identice cu cele pe care observatorii americani competenți le formulează tot mai des în Statele Unite. Este limpede că plecarea ambasadorului american nu va diminua indignarea noastră față de politica americană în Vietnam".

H. BOUMEDIENNE:

„Trebuie să cîștigăm bătălia pentru eliberarea economică"

ALGER 9. — Corespondentul Agerpres, C. Benga, transmite: Cu prilejul unei vizite efectuate la sediul Societății naționale algeriene de exploatare a baritei și minereurilor, președintele Boumedienne a rostit o cuvîntare.

„Sarcina noastră, a declarat președintele, trebuie să rămînă sporirea producției. Poporul nostru a cîștigat prima bătălie pentru independența politică, acum trebuie să cîștige bătălia pentru eliberarea economică care condiționează viitorul țării". Aceasta înseamnă, de fapt, recuperarea tuturor bogățiilor Algeriei, crearea unei industrii naționale care să satisfacă necesitățile țării noastre, să contribuie la lichidarea șomajului deosebit de răspîndit la noi. „Bătălia ce o dăm, a arătat în continuare președintele Boumedienne, aparține atît felahului cît și muncitorului. Această bătălie trebuie să o cîștigăm și o vom cîștiga numai prin sporirea producției".

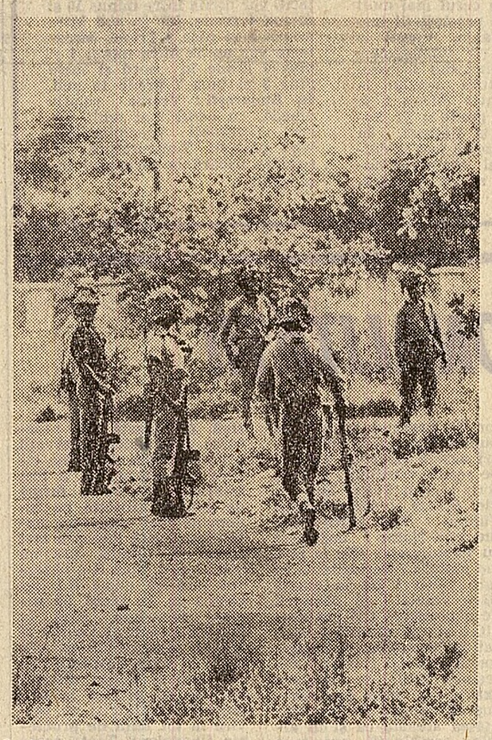

În Nigeria continuă luptele între forțele guvernului central și cele ale provinciei secesioniste Biafra. **În fotografie:** soldați din armata guvernamentală în apropiere de orașul Nsukka

PETROLUL ÎN CONTEXTUL INTERESELOR MAJORE ALE IRANULUI

(Urmare din pag. I)

ție de calitatea țițeiului iranian comparativ cu cel din alte zone petroliere.

Cînd, în urmă cu 15 ani, a încheiat cu Consorțiul contractul privitor la exportul petrolului său, Iranul avea slabe posibilități să-și plaseze singur această imensă resursă naturală pe piața mondială. Consorțiul era atît de puternic, încît putea oricînd să blocheze întreaga producție și deci să provoace importante pierderi materiale economiei iraniene. Evident, condițiile contractuale au fost fixate de monopoluri în avantajul lor. Rezolvarea problemei a fost tergiversată sistematic.

La 21 martie, o dată cu noul an iranian, intră în vigoare al patrulea plan cincinal, cel mai important program de dezvoltare economică din istoria țării. Planul este fundamentat materialicește pe veniturile provenite din vînzarea petrolului, care vor trebui să acopere 80 la sută din investiții. Calculele estimative indică pentru toată durata planului necesarul de 6,4 miliarde de dolari, posibilă numai cu condiția respectării unei rate anuale de creștere a producției și, implicit, a exportului de petrol de 20 la sută, avînd drept bază anul 1967. Încă din toamna trecută s-au angajat tratative cu Consorțiul petrolier, dar pînă în prezent fără rezultate. Consorțiul se opune, invocînd neconcordanța existentă între nivelul de creștere a producției petroliere și cel al consumului pe piața mondială. Anul 1967, spun reprezentanții companiilor, a fost o excepție în imprejurările sistării exportului de petrol arab pentru occident. „Dar studiul pieței mondiale — replica cotidianul „Peygam Emruz" — arată că în toate țările industriale, și mai ales în Franța și Anglia, consumul de petrol este în continuă creștere și permite, în consecință, livrări mereu mai mari în fiecare an. Chiar dacă se ia în considerare descoperirea de noi zăcăminte în lume, Consorțiul nu are dreptul să afecteze dezvoltarea exportului nostru de petrol". Totodată, presa a dezvăluit că pînă acum Consorțiul nu a luat măsuri în vederea aplicării înțelegerii din 1966, prin care se angajase să pună la dispoziția Iranului 20 de milioane tone de țiței pentru a îl exportat, în perioada 1968—1972, unor țări din Europa răsăriteană. Faptul este interpretat la Teheran ca o tentativă de a influența politica economică a Iranului. „Vînzarea de petrol țărilor Europei răsăritene — scrie ziarul „Ayandegan" — este o tranzacție de un mare interes pentru noi". După cum se vede, scrie ziarul „Peygam Emruz", companiilor petroliere nu le convine cursul politicii noastre și, de aceea, încearcă să aducă prejudicii intereselor Iranului în Europa răsăriteană.

Răspunzînd acestor manevre ale Consorțiului, premierul Hoveida arăta în Camera deputaților: „Noi nu mai sîntem în situația cînd străinii, prin intrigi și corupția unor persoane avide după funcții înalte, aserveau Iranul intereselor companiilor petroliere.. Companiile fac o mare eroare sperînd să reîntoarcă țara noastră la situația de altădată. În relațiile internaționale ne sprijinim pe principiile unei politici naționale independente, iar soarta economică și socială a țării o hotărîm noi înșine".

Giganții cuprului „asediați"

În fiecare an, seismografele vieții sociale americane sînt zguduite de puternice mișcări greviste. Deși nepreverzută, greva cuprului, declanșată la 15 iulie 1967, nu a produs inițial neliniște, fiind catalogată în rîndul grevelor cu o durată de „cîteva săptămîni". Iată însă că, infirmînd orice previziune, acțiunea revendicativă a celor peste 60 000 de muncitori continuă de aproape 8 luni de zile.

Relevînd amploarea acestei „erupții sociale", fără precedent în istoria „metalului roșu", George Meany, președintele Uniunii sindicatelor americane „AFL—CIO", arăta că este vorba de un veritabil „asediu" al giganților din industria cuprului („Anaconda Co", „Kennecott Coopper Corporation", „Phelps Dodge Corporation". „American Smelting and Refining Co"). Greva a paralizat aproape întreaga producție de cupru și creează serioase dificultăți în prelucrarea acestuia. Astfel, au fost silite să-și închidă porțile numeroase întreprinderi, reprezentînd 90 la sută din capacitatea extractivă și 80 la sută din capacitatea de rafinare a industriei americane cuprifere. Faptul a provocat o lipsă acută de metal pe piața americană, silind guvernul să importe, pînă în prezent, circa 40 000 tone de cupru, în valoare de 200 milioane dolari, adică de trei ori mai mult decît înainte de grevă. Președintele Johnson releva că balanța de plăți a acestei ramuri industriale a înregistrat, de pildă, în luna ianuarie, deficitul de 95 milioane dolari, ceea ce este de natură să contribuie la dezechilibrul bugetar al S.U.A. Un reprezentant al cercurilor industriale americane a declarat că greva cuprului a provocat în total pierderea sumei de aproximativ un miliard dolari, ca urmare a reducerii extracției de cupru și a diferitelor ramuri „contaminate". Astfel, în afara unei pierderi de 960 000 tone de cupru, se estimează că nu au fost extrase în această perioadă 1 000 000 uncii de aur, 68 milioane uncii de argint, 200 000 tone de plumb, 150 000 tone de zinc.

Situația a alarmat în mod deosebit Casa Albă, întrucît multe din respectivele metale sînt solicitate în cantități mari în industria de război a S.U.A., deci și în producția de armament destinat războiului din Vietnam. Guvernul american a cerut firmelor producătoare de cupru să acorde prioritate absolută comenzilor făcute de Ministerul Apărării, urmînd să fie înghețate orice livrări cu caracter nemilitar. Unii observatori au apreciat, cu acest prilej, că guvernul, invocînd pretextul periclitării securității statului, pare să aibă în vedere aplicarea legii antimuncitorești „Taft-Hartley", o măsură draconică prin care greviștii sînt obligați să reia lucrul. Deocamdată, strategia Casei Albe este dominată de prudență. Președintele evită să ia o măsură extremă într-o perioadă cînd partidul democrat, aflat la putere, are atîta nevoie de voturile muncitorilor în acest an electoral. Pe de altă parte, este puțin probabil că însăși aplicarea legii „Taft-Hartley" ar putea rezolva gravele probleme ale cuprului american. Președintele S.U.A. a avut recent o întrevedere cu reprezentanții celor 26 de organizații sindicale aflate în grevă și ai celor patru coloși din industria cupriferă, adresîndu-le un apel, în numele „interesului național", de a continua negocierile.

Prelungirea grevei se explică prin poziția rigidă a cercurilor patronale în cadrul tratativelor, care refuză să încheie un contract colectiv de muncă cu muncitorii din ramura cuprului. Realizarea unei convenții colective ar întări unitatea de acțiune a celor 26 de sindicate implicate în mișcarea grevistă, permițîndu-le satisfacerea unor revendicări, așa cum au reușit muncitorii din industria automobilelor. Conștiente de acest lucru, marile firme ale cuprului manifestă o opoziție înverșunată, deși sînt tot mai puternic zdruncinate de grevă.

Cum se explică rezistența financiară a giganților cuprului? Lipsa acută de cupru de pe piața S.U.A., datorită sistării producției, a provocat o creștere bruscă a prețului acestui metal. Ca urmare a grevei, cursul mondial al acestui metal s-a dublat. În asemenea condiții, filialele din străinătate ale companiilor americane („Kennecott" realizează o producție substanțială în Canada și Chile, iar „American Smelting" în Mexic, Peru și Australia) găsesc în economia S.U.A. un debușeu foarte convenabil pentru stocurile lor de cupru, reumplînd astfel seifurile marilor magnați.

La rîndul lor, muncitorii greviști rămîn cu tenacitate pe frontul luptei sociale. Aproape 30 000 dintre ei și-au găsit de lucru provizoriu în cele cinci state care formează epicentrul mișcării — Montana, Nevada, Arizona, Utah și New Mexico. Ansamblul mișcării sindicale americane sprijină revendicările lor, dînd o semnificație simbolică grevei cuprului.

Viorel POPESCU

REDACȚIA ŞI ADMINISTRAȚIA: București Piața „Scînteii". Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii